

VOL. IX.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Subata, Rugsėjis-September 23 d., 1922

437

No. 224

Turkai artinasi prie Dardanelų Francija bandys taikinti Moteris turės atskirą pilietybę

Turkai eina artyn Dardanelų.

Reikalauja tuojuos suaukti konferenciją, arba sugrąžinti Konstantinopolį.

KONSTANTINOPOLIS, rugsėjo 22. — Turkijos nacionalistų spėkos užėmė miestelį Esine, 25 m. nuo Kanako. Dabar kemalistai graso Kum Kale, svarbiausiam strategiskam miestui Dardanelų Azijos pusėje. Niekurie išreikią baimę, kad turkai gabenasi artinėjimą, tikslu pulti anglus iš Esine.

Turkai turėdami tą miestelį pagelba sunkių kanočių len gvai gali valdyti plaukiant iš Malta į Dardanelus Anglijos laivyną.

Kaip Esine, taip ir Kum Kale yra neutralinė zonoje ir pirmiau tuos du miestelius laikė Francijos ir Italijos kareiviai.

Gen. Harrington pranešė savo ministerijai, kad jis gali išlaikyti Kanaką, nežiurint kad turkai ir darytų puolimą. Ir jis tą miestą laikysias, nežiurint turkų protesto ir francų pasitraukimo.

Tarybos ar Konstantinopolis.

Turkijos nacionalistų valdžia šandie pasiūlė talkininkų komisijoms, kad taikos konferencija būtų laikoma Smyrnoje.

Kemal Paša pranešė Francijos komisijai gen. Pelle, kad jei nebus greitai suaukta taikos konferencija, kurioje Konstantinopolis ir Trakija bus sugrąžinta Turkijai, Turkijos armija pradės savo ataką, tikslu prasimušti į Europą. Kemal Paša pasakė:

„Aš nebegačiu ilgiau sulaukyti kareivių. Aš galėsiu juos sulaukyti tik kelias dienas, jei nebus tuojuos suaukta taikos konferencija. Mes sutinkame į jį Konstantinopolį tik nedideliu kareivių būriu, kol talkininkai laikys tą miestą.“

Rusija siūlosi tarpininkauti

Anglija sutinkanti kviesti Rusiją konferencijon.

LONDONAS, rugs. 22. — Užsienio reikalų ministerija šandie gavo notą nuo Rusijos, kurioje Rusija siūlosi tarpininkauti artimųjų rytų klausimo rišime. Ji įspėja, kad ji nepriims jokių Turkijos taikos konferencijos nuosprendžių, jei toje konferencijoje nedalyvaus Rusija. Nota skaito anglus atsakomius už artimųjų rytų krizį.

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apilinkei pranašauja šandie: — giedra ir šilčia. Saulė teka 6:37 val., leidžiasi 6:43 val. Mėnuo leidžiasi 7:54 val. vak.

Turkai paduosią ultimatumą.

KONSTANTINOPOLIS, rugsėjo 22. — Talkininkų diplomatuose vaigšto gandy, kad Turkijos nacionalistai paduosią talkininkams ultimatumą, reikalaujantį evakuoti Trakus bėgyje 48 valandų.

Hamid Bei apsilankė pas gen. Harringtoną ir jam pasakė, kad turkai tik nori teisės pereiti Dardanelus, t. y. tokios pat privilegijos, kokia buvo suteikta graikams.

Gen. Harrington atsakė, kad turkų ėjimas prie pertakų reikš karo paskelbimą Anglijai ir kad Anglija ginsis visomis savo spėkomis. Hamid Bei tada pasakė, kad turkai visai nenori kariuotės su anglais. Tada buvo svarstyti galimi budai susitaikymo, bet nieko nesutarta.

Padėtis esanti risti.

RYMAS, rugs. 22. — „Apštališkoji“ delegacija Konstantinopoly šandie telegrafavo vaticanui, kad padėtis ten yra labai risti.

Užsenuodijo grybais.

DETROIT, Mier., rugs. 22. — Albert Moskal, lenko, penkių žmonių šeima guli ligonbutyje dėl užsenuodijimo grybais. Jie visi yra arti mirties. Moskal per kelis pastarusius metus sirgavo ir todėl visa šeima baisiai skurdo. Neseniai išsivartą iš namų, tad jie įmokėjo kelis dolerius už loatą ir pasistatė ten buclę. Vakar išsibaigė maistas ir nebuvo už ką jo daugiau nusipirkti, tad vaikai išėjo parinkti grybų, kuriuos ir išsivėrė valgiui, nepažinę, kad tai buvo nuodingi grybai. Už kelių valandų policija rado juos arti mirties.

Kardinolas Gasparri bandęs rezignuoti.

RYMAS, rugs. 22. — Rymo pranešimu, kardinolas Gasparri rezignavo kaip papos valstybės sekretorius, tačiau papa Pius XI jo rezignaciją atsisakė priimti. Gasparri buvo papos valstybės sekretoriu ir prie mirusio Benedikto XV.

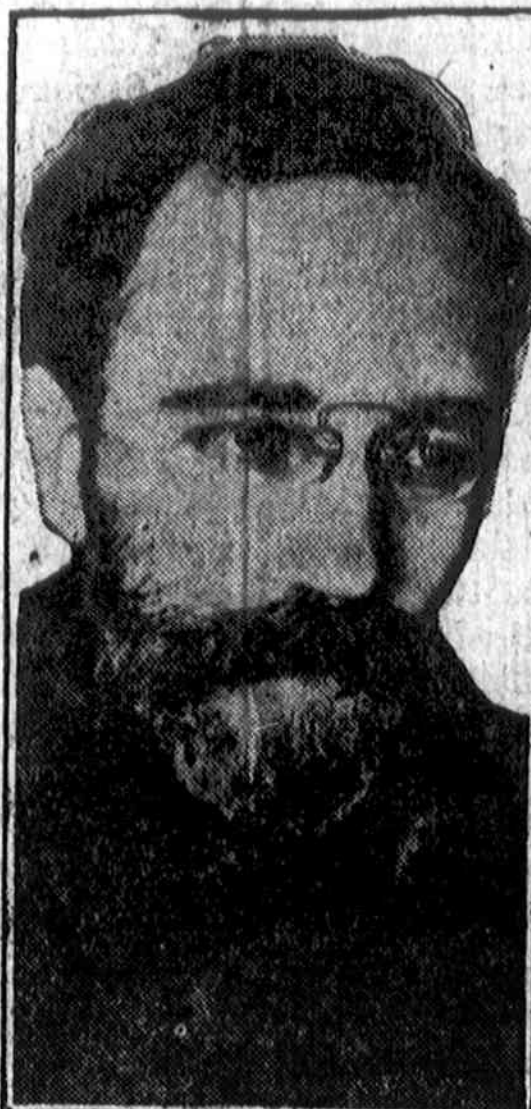
Lenkijos prohibicija bus trumpesnė.

VARSAVA, rugs. 21. — Vidaus reikalų ministerijos paskelbimas, kad šešios savaitės prieš rinkimus bus paskelbta visuotinė prohibicija visoje Lenkijoje rinkimų laikui, susilaukė smarkių protestų iš finansų ministerijos, kuri numato, kad delei prohibicijos labai sumažės valstybės pajamos. Delei to, manoma, kad prohibicijos laikas bus sutrumpintas ir prohibicija veiks tik nuo lapkr. 1 d. iki senato rinkimų, lapkr. 12 d. Seimo rinkimai bus lapkr. 5 d.

Atvarys laikrodžius atgal.

CHICAGO. — Ateinantį nedėdienį Chicagoje ir apilinkėse užsibaigs dienos šviesos taupymo laikas ir naktį visi laikrodžiai bus atvartų vieną valandą atgal — i tikrąjį laiką. Laikrodžiai pavaromi bus vieną valandą priekyn vasaros laikui.

Rusijos galva

Leonas Kameney,

kuris tapo išrinktas Rusijos sovietų valdžios galva, vieton buk nustojusio eiti tas pareigas premiero Nikolai Lenino.

Moteris turės atskirą pilietybę.

Atskiros pilietybės bilius jau pasirašytas.

WASHINGTON, rugs. 22. — Prezidentas Hardingas pasirašė po Cable bilium, kuris suteikia moterims atskiras pilietybės teises Jungt. Valstijose, nežiurint tautybės ar pilietybės jos vyro.

Sulig biliaus, amerikietė apsidėdusi su svetimšaliu nepraras Amerikos pilietybės, nėgi tos pilietybės neigaus ta svetimšalė, kuri apsisves su amerikiečiu. Nuo dabar vyras ir moteris turės intis atskiras pilietybės popieras ir vieno pilietybės, taip kad vyras galės būti piliečiu, o moteris ne, taip jau moteris galės patapti Amerikos piliete, o vyras ne.

PASIGENDA VIENO

JACKSON, Cal., rugs. 21. — 46 lavonai žuvusiųjų Argonaut aukso kasykloje mainerių jau tapo išimti ir identifikuoti. Bet vieno mainerio, Wm. Fessell, kuris paliko raštelį, kad jau 3 val. daug gaso jaučiama, lavono nerandama. Manoma, kad jis nusileido į kitą kasyklos galeriją arba yra kur užverstas žemių. Bet gelbėtojai buvo taip pavargę, kad toliau dirbti ir jo įieškoti nebeįstengė ir į kasyklą daugiau nebesileido.

Finansinis krizis Danijoje.

WASHINGTON, rugs. 19. — Gauta žinių, kad Danijoje užsidarius Landman bankui gimė finansinis krizis. Danijos birža užsidarė iki nepaprasto susirinkimo rigsdago (parlament) apsvartyti 40,000,000 kronų paskolą, kad nepreileidus visiško susmukimo. Didžiosios korporacijos ketina paskolinti 60,000,000 kronų.

Nedėlioje, Rugs. 24 d.

Town of Lake, Elias Salė, 1809 W. 46th St., 3 val. po pietų įvyks žingeidžios ir pamokinančios prakalbos. Kalbės P. Grigaitis, „Naujienu“ Redaktorius, ir M. Jurgelionienė, apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie Lietuvos piliečių registraciją. Įžanga lėšų padengimui — 10c.

Rengia LSS. Pildomas Komitetas.

Fordas turtingiausias žmogus Amerikoje

NEW YORK, rugs. 21. — Ikišiol turtingiausias Amerikoje žmogus buvo John D. Rockefeller, aliejaus karalius. Bet Wall Street Journal sako, kad dabar Henry Ford yra daug turtingesnis ir už Rockefellerį. Fordo grynas pelnas, užsimokėjęs visus taksus perreitalis metais siekė \$110,000,000, arba po \$100 ant kiekvieno automobilio. Tokį pelną turint jo kompanija galėtų būti inkorporuota ant \$2,000,000,000 ir galėtų mokėti tada 5 nuos. dividendų. Jeigu jis nupigintų savo automobilius dar \$80, tai ir tada jis turėtų \$15,000,000 gryo pelno į metus. Grynais pinigais jis turi \$180,000,000.

Laikraštis pajukiančiai sako, kad Fordas smerkia bankierius ir Wall gatvę, bet jis pats esąs didžiausias bankierius pasauly ir pats vienas sudaro Wall gatvę. Neuzilgo jis negalėsias smerkti piniginių šalies valdžios, nes jis pats vienas busias visa piniginė valdžia.

VACEKAS PALIUOSUOTAS.

J. Vacek, savo tėvo užmušėjas, paliuosuos gubernatoriaus Small iš Jolieto kalėjimo, kur jis iškalėjo 7 metus ir dar turėjo kalėti apie 10 metų. Jau jis sugrįži namon pas savo šeimyną. Žada būti geru piliečiu — tapti elektros inžinierium.

DU VAIKAI UZMUŠTI.

PITTSBURGH, Pa., rugs. 22. — 20 vaikų nupuolė į rusų suluzus grindims Strand krutomųjų paveiklų teatre. Du vaikai liko užmušti, o 9 sunkiai sužeisti.

Įnešė naują bonuso bilį.

WASHINGTON, rugs. 21. — Senatorius Bursum įnešė naują kareivių bonuso bilį, kurio kareiviams būtų suteiktas atlyginimas su uždarbiu civilinių darbininkų, dirbusių prie laivų budavojimo karo laike. Bet ir šis bilius nepasako kur gauti pinigų tiems išmokėjimams, delei ko Hardingas vetavo ir pirmesnijį bonuso bilį.

Policistas del šunies nušovė žmogų.

CHICAGO. — Policistas John McEnroe, 8841 So. Michigan Ave., kurio prapuolė šuo, susibarė už tą šunį su August Timm, 332 E. 90 St., ir jį ant vietos nušovė ir pašovė jo tėvą. Policisto pati irgi paleido penkis šuvis. Pašaliečiai smarkiai sumušė policistą ir tas dabar guli ligonbuty ir bus atiduotas tismui.

Truksta garvežiai.

VINCENNES, Ind., rugs. 22. — Visos anglų kasyklos Knox pavietė, skaičiuoja 16, užsidadė šandie ir atsidarys tik pamedėly. Tai padaryta del stokos garvežių. Prie kasyklų stovi 700 prikrautų vagonų, bet nėra jie smgarvežių.

Lietuvos žinios

Nepriklausomojo Lietuvos.

LITO KURSAS. — „Lietuvos“ paskutiniame numeryje (192) apskelbta įsakymas iš rugp. 26 dienos, kuriame nustatoma lito kursas: 1 lytas — lygus 200 ostmarkių arba vokiečių markių. Po įsakymu p. Dulskio parašas už Fin. Pr. ir Pr. Ministerį.

VISUR LAUKIA. — Anot Eltos beveik visur Lietuvoje žmonės laukia savo valios. Beveik visi maną, kad nauja valiuta busianti daug vertesnė už ostus. Netik nauja valiuta tik tie, kurie nepasitiki mūsų valstybės gyvenimu. Visi laukia naujų pinigų didžiausiu nekantrumu, ypač tarnautojai.

Lietuviai Latvijoje.

RYGA. — Lietuvių Latvijoje skaitoma 35 — 30 tūkstančių. Jie įteikė 3 srašus rinkimams į Latvijos seimą: nuo Rygos, Zemgalijos ir Kuršo. (Latvis).

Vilniaus krašte.

E. KAUNAS. — Vienas patikimas asmuo, neseniai atvykęs iš Vilniaus, mums štai ką pranešė: Vilniuje yra didelė lietuvių prieglauda, kurioje laikoma apie 700 lietuvių vaikų. Finansinė prieglauda padėtis labai kritinga. Prijo prie to, kad prieglauda neturėjo lėšų pataisyti šalygatyv. Už milijonų parodymo nepildymą apie šalygatyvių taisyti prieglaudas Vedėja p. Vileišienė buvo pasodinta kalėjimui, ir tik vargais negalais jai pavyko laikinai išsivaduoti. Turint omeny, prieglaudas sunkias materialines sąlygas, Vilniaus žydų visuomenė nusprendė jai padėti. Rugpjūčio mėn 18 d. žydų dienraščio „Unzer Freid“ redakcija įdėjo atsisaukimą į gyventojus žydus, gyventojai žydai labai karštai atsiliepė į šį atsisaukimą. Bet to dar mažai, reikalinga, kad lietuvių

visuomenė, tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje teiktų pagalbos tai įstaigai, kuri yra dideliu kultūrinio faktoriu Vilniaus lietuvių gyvenimo.

Iš neutralinės juostos.

— Ek. ONUSKIS, Trakų apskrities. — Rugpjūčio 19 dieną, 5 val. ryto lenkų plėšikai užpuolė ant kaimo Panošiškių ir susisaukė su neutralinės zonos milicija. Laikė šaudymą nušautų nebuvo. Lenkų buvo atvykę 20: vieni šaudė, kiti pradėjo žmones plėsti. Atėmė nuo pil. Adolfo Venčiaus arkli, kuris kainavo 50 tustančių apks, nuo pil. Izid. Kasparavičiaus b karves, kurios kainuoja 90 tustančių auks., atėmė taip pat ir rubus.

LEIPALINGIS. — Naktį prieš 18 dieną rugpjūčio Lenkų kareiviai buvo užėmė Klepočių kaimą neutralinėje juostoje, bet vietiniai gyventojai juos atgal išvijo.

MOCKAVA. — Jau nuo pernai metų lenkai išdavinėja neutralinės juostos gyventojams aplink Punksą Lenkijos vidaus pasus. Tų pasų ėmimas gyventojams nėra priverstinas. Išpradžių buvo mėginta gaudinimais, pabaudomis verstį gyventojus, kad imtųsi pasus, bet toliau liautasi to, tik sudaryta abejojose neutralinės juostos pusės didžiausias suvaržymas, kuris labai padėjo lenkams paskatinti gyventojus imti pasus.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugsėjo 22 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitai:

Anglijos 1 sv. sterlingų	 \$4.42
Austrijos 100 kronų	 1/2c
Belgijos 100 frankų	 \$7.15
Danijos 100 frankų	 \$20.82
Finų 100 markų	 \$2.20
Francijos 100 frankų	 \$7.58
Italijos 100 lirų	 \$4.25
Lietuvos 100 auksinių	 8c
Lenkų 100 markių	 1 1/2c
Norvegijos 100 kronų	 \$16.78
Olandų 100 guldenų	 \$38.73
Svedų 100 guldenų	 \$26.50
Šveicarių 100 markių	 \$18.69
Vokietijos 100 markių	 8c

DABAR Reikalingiausia

Jūsų giminėms Lietuvoje pinigai yra reikalingiausi DABAR. Niekad pirmiau jie nebuvo taip reikalingi. Nes del vokiečių marškės puolimo ir Lietuvos valdžios baisaus nerangumo Lietuvos žmonės dabar patapo ubagais. Kas kitas pagelbės Jūsų giminei, jei ne Jūs? Pagelba dabar turi eiti greitai ir dvigubai.

Siųskit Per

NAUJIENOS Pinigus Lietuvon

To Prašo Lietuvos Žmonės ir Taip Pataria Lietuvos Bankai

Iš Mokslo Srities

Gyvenimo eiga.

A. Dvylls.

Idomus paveikslas.

Gerbiamas skaitytojai, užmirškime apie visas šio svieto marnastis ir sukoncentruokime mintis apie gyvenimo eigą — evoliuciją. Pamastykite trumpą valandėlę apie praeities, dabarties ir ateities gyventojus mūsų planetos — žemės. Išvaizduokime milžiną dinosaurą ar kokį kitą baisų, kurs milijonai metų atgal slankiojo ant žemės. Paimkime pėliukę — tą gyvūnėlį, kurs yra taip nepakenčiamas ir pridaro tiek daug nuostolių žmonijai bekovodamas del buvio. Eikime truputį toliau — sulyginkime tą pėliukę su milžinu dinosauru. Koks milžiniškas skirtumas! Eikime dar toliau. Paimkime dviejų šimtmečio gabiausį mokslininką, rašytoją, filosofą ir sulyginkime jį su beždžione — giminingiausiu žmogui gyvūnu. Koks stebėtinai skirtumas proto pajėgose!

Tai visa sudaro idomų paveikslą — milžiną dinosaurą, mažytę pėliukę, muskulotą beždžionę ir sąmoningą žmogų. Dabar, skaitytojai, leiskman trumpai nupiešti gyvenimo eigą ant mūsų žemės paviršiaus. Ačiu, kad sutikote kartu su manimi padirbėti. Sekite mane ir toliau.

Gamtos problema.

Sutvertas paveikslas mūsų vaizduotėje verčia mus mąstyti. Jis persto mums nesuprantamas gamtos pajėgas, keistus ir labai painius budus, kuriais gamta rišo ir teberiša keblią žemės paviršiaus problemą. Gamtos kebliausia problema buvo ir yra sutverti tinkamiausią gyvūną, kurs galėtų greitai ir sėkmingai prisitaikyti prie žemės gyvenimo apytovų, vystyti, tobulinti ir valdyti žemę ir jos gyventojus. Gamta tvėria gyvūną sąmoningai valdyti žemę, narį didelės šeimynos planetų, kurios keliauja beribėj visatoj su saule, sesute nesuskaitomų blizgančių dauses.

Mažytė žemė yra sesutė Jupiterio ar kitos planetos. Saulė, kuri yra milijoną kartų didesnė už žemę, yra sesutė kitos saulės, bilioną kartų didesnė už save. Panašiai mažytė pėliukė yra sesutė milžino dinosauru, kurs milijonai metų atgal dingo praeitis tamsumoje. Jie visi yra padariniai tų pačių tveriamų gamtos pajėgų.

Eikime truputį toliau. Pažiūrėkime į vieną galą gyvenimo eigos. Ten stovi beždžionė — stambus, muskulotas sutvėrimas, su drutu, storu galvos kiaušu, plačia, žema kakta ir su žiupsneliu sąmonės. Pažvelgkime į antrą galą gyvenimo eigos. Ten stovi žmogus — sąmoningas, mikius ir planingas protavime tvarinys. Beždžionė yra jo sesutė — toli atsilikusi evoliucijos kely. Žmogaus protavimo pajėgos žymiai skiriasi nuo beždžionės ir kitų gyvūnų. Tuo žvilgsniu jis stovi aukščiau kitų sutvėrimų.

Gamtos darbuotė.

Per milijonus metų gyvenimas, stumiamas nematomų jėgų, žengė pirmyn. Žemės paviršiaus tvariniai keitėsi iš paprasčiausių ir aukštesnės, painesnės, tobulesnės formos. Tai visa priklauso nuo gamtos darbuotės. Gamta tvėrė visokių rūšių gyvūnus ir tėjimo jų prisitaikymą prie žemės gyvenimo sąlygų. Pirmiausia gyvybė apsirėškė paprastom akim nematomoj formoj. Gyvybei besirutuliojant, nesuskaitomi bilionai pavienių cėlių susijungė daiktan — gimė milžinas dinosauras. Jis buvo perdidelis prisitaikinti prie žemės gyvenimo sąlygų ir, nesugebėdamas kovoti del buvio, žuvo nuo aštrių gyvenimo eigos smugių. Po jo sekė kitokie gyvūnai. Kai kurių jų čia trumpai suminėsimė.

Milžiniška didžuvė, šiltakraujis gyvūnas, gyvenęs šaltuose vandenynuose; lakiojantys sutvėrimai — pirmiausia panašūs į gyvates, dabar kai kurie su sparnais ir plunksnomis, kai kurie su šikšniniais sparnais, — šikšnosparniai.

Pasirodė armadilo (šarvuotus), apsišarvavę su kietu, kaip riešuto kevalu; suniūrę tinginiai, gyvenantys pasikabinę galva žemyn ant medžių; skruzdės, sudarančios civilizuotus skruzdėlynus; skruzdžių rajunai, kurie keliais ląsiniais sunaikindavo čielus skruzdėlynus; kirminai, gyvenantieji žemėje; želvai ir gyvatės, šliaužiantys žemės paviršiu; austeriai, prikibę prie olių ir negalintys judėti; meduzos, blaškomos vilnių į visas puses; spondžiai, kurie yra nei gyvūnai nei augmenys ir kiti sutvėrimai, pusiau augmuo, pusiau mineralas; kurmiai, riaušiantys žemę; šlapiai, sunkiu stuobriu sąmoningi gyvūnai; ilgakaklės ir ilgakojos žirafos, kurios maitinasi medžių lapais ir ugiais; kiaulės, kurios knisa žemę ir voliojasi purvyne; ir daugybė kitų sutvėrimų, kurių negalima čia suminėti. Jie visi — tai stebėtinai gamtos darbuotės padariniai, kurių kiekvienas troško bei trokšta savistoviai gyventi ir veistis. Gyvulių veisimosi ir rutulivimosi budai.

Keisčiausiu dalyku yra gyvūnų veisimasis ir rutulivimas. Kokiu misterišku apsirėškimu yra gyvybė! Ji prasideda iš "nieko" ir laipsniškai

keičiasi, rutuliojasi ir aukštesnės, painesnės, tobulesnės, mums sunkiau suprantamas formos. Mintijimas apie tai mus naveda prie gyvybės atsiradimo paslapčių, kurių mokslas ir po šiai dienai negali tinkamai išaiškinti, ir vargu kada išaiškins. Spėjimai gali likti spėjimais per amžius.

Gyvūnai veisiasi bei dauginasi įvairiais budais. Paprasčiausios gyvybės formos suaugusios skylia ir dvi ar daugiau dalelių, kurių kiekviena gyvena savistoviai ir iš eilės dauginasi panašiu budu. Tai yra paprasčiausia veisimosi budas.

Kiti gyvūnai deda kiaušinėlius, kuriuose misteriška apsirėškia gyvybė ir išsirutulioja į naują gyvūną. Pas kai kurius gyvūnus kiaušinėlis išsiperi pataitę ir gyvūnas gimsta gyvū. Kiti gyvūnai deda kiaušinėlius kietu kevalu. Saulės ar motinos kumo šilumos dėkai kiaušinėliuose apsirėškia gyvybė ir laipsniškai išsirutulioja į naują tvarinį. Panašiai dauginasi paukščiai, gyvatės, kirminai ir kiti žemesnieji gyvūnai.

Yra gyvūnų, kurie gimdo mažuką pusbrendį. Vėliau

motina ji rupestingai prižiūri, auklėja iki mažėlis užbaigia vystymosi periodą — išsirutulioja subrendusiu tvariniu. Čia geriausių pavyzdžių yra australiška kengūra. Savo pilvė ji turi terbą, kaipo antkaimą išaiškinti, ir vargu kada išaiškins. Spėjimai gali likti spėjimais per amžius.

Dar kiti gyvūnai deda kiaušinėlius ir išperčius vaikų maitina savo pienu. Tokių gyvūnų randasi mažai. Geriausių pavyzdžių yra australiškas ančiapis — pusiau gyvulis ir pusiau paukštis. Jo galva yra panaši į anties, o liemuo — į muskvebrijo. Tai yra labai žinėjus gyvūnas.

Aukščiausia veisimosi forma yra pas žinduolius. Per apvaisinimo aktą patino sėkla stūseina su pataitės kiaušinėliu. Jis susijungus įvyksta apvaisinimas. Po to seka painus cėlių dalinimasis. Užvaisintas kiaušinėlis vystosi motinos yščiūje. Vystymosi periodas įvairuoja su žinduolio veisle. Pas vienus jis užima kelias savaites laiko, pas kitus — kelis mėnesius ir me-

tus. Užsibaigus vystymuisi, motina pagimdo gyvą kūdikį.

Gamtos tyrimai.

Gamtos darbuotė — tai tyrimai. Ji tvėria įvairiausios rūšies tvarinius ir leidžia jiems savistoviai gyventi. Ji temija jų sumanumą kovoti del buvio — tinkamai prisitaikinti prie gyvenimo apytovų ant žemės. Kurie nemoka, tuoj žūsta ir užleidžia vietą naujiems, gabesniems ir sumanesniems sutvėrimams. Mokantieji prisitaikinti prie gyvenimo sąlygų gyvena ilgiau. Kurie

(Seka ant 6 pusl.).

SALUTARAS BITTERIS

Sis įžymus Stomach Bitteris padarytas iš šviežių šaknų, žievių, ir bumburių, tai yra tyra daržovių gyduolė, kuri tinka žmogaus sistemai. Turi but imama tikra miera, kaip kad reikalaujama, kurie žmonės viduriais negaluoja, tad gali turėti geriausią naudą iš jo gerumo. Mieros nuo vieno iki dviejų stalinų šaukštų ir Bitteris smagiai veikia; 2 iki 4 arbatinių šaukštelių priduoja gerą apetitą ir priglėbė maistą sužlebė. Neveikianti atsakančiai viduriai, yra priežastis visokių ligų, kaip, galvos skaudėjimas, nemiegojimas, inkstų nesmagumai. Salutaras Bitteris apsaugos nuo visokių skausmų ir nustatys jausmą. Klausk savo vaistininco Salutaras Stomach Bitterio; jei jis neturi, parašyk mums.

SALUTARAS DRUG CHEMICAL CO.

1707 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

muzikališkų instrumentų naujausios išdirbystės: armonikų, koncertinių, skripų, reikordų visokioms laiboms, gramfonų ir auksinių visokių daktų; žiedų ir laikrodžių, ir sutaisom viską, kam kas reikia, o ypač muzikališkų instrumentų ir pristūčiam į kitus miestus kam ko reik.

K. PIKELIS 1907 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Svetainės Rendai Capitol Building

(Buves Masonic Temple)
159 No. State Street.

Dideis šokiais svetainės, kas vakaras ir nedėdienais. Taipgi svetainės pilnai įrengtos susirinkimų laikymui ir Masoniškos organizacijoms. Dienomis ar vakarais. Prieinama kaina. Kreipkitės į namo ofisą, ruimas 1315, 159 No. State St. Phone State 7200.

LIETUVAIČIŲ BALTOS LELIJOS PAŠALPINIS KLIUBAS

Rengia

ŠAUNU ŠOKIU VAKARĄ

Kuris įvyks
Subatoj, rugsėjo 23 d.,
M. MELDAŽIO SVET.,
2242 W. 23rd Pl.

Svetainė būs labai gražiai išpuošta. Todel del persitikrinimo jaunimas yra maloniai kviečiamas ant naujų ypatingų šokių. Kviečia Komitetas.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsielnė didžiausio pasitikėjimo;
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogrečiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaida) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
- 4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko ar jo skyriuose;
- 5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepa į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Naujienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tiktai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS, Chicago, Ill.
1739 So. Halsted St.,

NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Tel. Boulevard 9663
TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street, Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS
4138 Archer Ave., Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS
623 West 120th St., Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS
233 East 115-th St., Tel. Pullman 0659

Office Hours: 10 A. M. to 8 P. M.
Tel. Canal 2118

Dr. A. L. Yuska
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 0098

Dr. V. Šimkus
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUSERAS
3261 So. Halsted St.
Nuo 9 iki 3 po pietų
Nuo 6 — 9 vakare
Boulevard 0562
Canal 2118
Naktinis

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus šventines ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda, visokias bylas visuose teismuose. Ekaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant a-ba parduant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestyje.
ASSOCIATION BLDG
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.,
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Jos. C. Wolon
LIETUVIS ADVOKATAS
309 So. La Salle St.
Room 706
Telephone Harrison 0421

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo Lietuvis, Lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai.
M. Yuska,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

K. SIREVICIA
Lietuvis patarnauja pagrabams ir pristato automobilių del vestuvių ir kitų atsitikimų.
2146 W. 21st Place
Tel. Canal 6543
Laidotuvių Direktorius ir Balzemuotojas
J. WYAND'S, 2055 W. 22nd St.

BALANDŽIAI! BALANDŽIAI!
Pardavimui visokių spalvų versinių su šukom BALANDŽIŲ.
Kreipkitės:
G. Bendoraitis
520 Wilson St.,
WATERBURY, CONN.

Bankruto Išpardavimas

Pirkome visą staką nusibankrutėjusių P. Stein, kurį išleido Sv. Valst. Apskrities Teismas ir kuris susideda iš puikiausių parkinimų vienių ir dviejų kėlinių siūtų ir overkotų visokių stailų, patrinų ir dydžio, apie 40% ant dolerio. Išitėmykit sekamas kainas: 1 ir 2 kėlinių siūtai po \$13.50 ir aukščiau. Vyrams ir vaikams overkotai po \$10 ir aukščiau. Vyrams darbinės ir pasipuošimui keitinės \$2.50 ir aukščiau. Atsara kasdieną iki 9 val.; nedėliomis iki 5 val.

S. GORDON,
Dvi įėjigos: 1401 S. Halsted St. ir 739 W. 14th St.

Seredoj, Spal. (Oct.) 11,

Byansko Orch.

Atidarymo Sezono

"BIRUTĖS" ŠOKIS

Su specialiu šokių programu.

Auburn Park Masonic Temple

7832 South Union Ave.

KONCERTAS

Rengia S. L. A. II Apskritys

Nedėlio, Rugsėjo (Sept.) 24 d., 1922

Pradžia 7:30 val. vakare.

M. Meldazio Svetainė, 2244 W. 23rd Pl.

Visi S. L. A. nariai ir Chicago visuomenė yra kviečiama dalyvauti ant viršui mūnėto koncerto, nes bus sutrauktos gabios spēkos. Programa išpildys visiems gerai žinomas BIRUTĖS CHORAS. Programas susided iš Choro, solo, kvartetų, duetų ir kitų pamarginimų. Po koncertui Baltus prie geros muzikos. Taipgi bus kalba, kuria atliks adv. K. Gugis. VISAS PELNAS SKIRIAMAS IŠTEIGIMUI S. L. A. PRIEGLAUDOS NAMO. Kviečia visus KOMITETAS.

Tamstos Darbo Vaisiai

TIKROJI NAUDA TAMSTOS DARBO NĖRA TAME KĄ UŽDIRBAI, BET VISA NAUDA TAME KĄ SUČEDIJAI.

Visa žmogaus ateitis ir gerovė remiasi taipgi ant sučedyto pinigų.

TODEL VISADOS ATMINKITE, KAD UNIVERSAL STATE BANKAS, kaip Didžiausia Lietuvių Įstaiga, yra tinkamiausias Bankas Lietuviams. Moka gerą nuosimtį ir geriausiai Bankinį biznį veda.

Naudokitės šio Banko patarnavimu ir patarimais.

AR NORI GAUTI 6%? KLAUSK MUSŲ.

Banko turtas virš \$2,500,000.00

Geriausiai ir pigiausiai šis Bankas

Siūnčia pinigus Lietuvon

Doleriais ir Auksiniais

SIŪSKITE DABAR KOL ŽEMAS KURSAS.

Universal State Bank

3252 South Halsted St.,

Chicago, Ill.

Didysis Bridgeporto Bankas

Su Turtu Virš \$6,000,000.00

Patarnauja Lietuviams kuogeri-usiai.

Prima pinigus į taupymo skyrių ir moka 3%.

Pinigus taip padėtus, grąžina ant pareikalavimo.

Prima pinigus ir ant 6% su pilnu saugumu.

Duoda paskolas ant pirkimo ir budavojimo namų Chicagoje.

Parendavoja saugias ir nesudėjamias dėžes.

Siūnčia pinigus Lietuvon Auksiniais ir Doleriais greitai budai.

Parūpina laivkortes Lietuvon ir iš Lietuvos ant geriausių laivų.

Padaro visokias doviernastis ir affidavitus pagal Amerikos ir Lietuvos teisių.

Ir abelnai atlieka visas bankines operacijas kuogeriausiai. Tėmykite naujų pinigų kursą laikraščiuose kiekvieną dieną.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK A STATE BANK

1112 West 35th Street,

Bankas atdaras kasdieną iki 3 po pietų. Serdomis vakarais nuo 6 iki 8 valandai. Subatomis per visą dieną iki 8 val. vakare.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maioni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiskai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

Subatoje, Rugsėjo (September) 23 d., 1922 ČEVERYKŲ IŠPARDAVIMAS

Po No. 3435 So. Halsted St.

200 porų čeverykų turė but parduota pora po 75c

Visi kiti čeverykai po 50 centų mažiau ant kiekvieno \$1.00.

IŠPARDAVIMAS BUS VISA DIENA SUBATOJE.

KORESPONDENCIJOS

BINGHAMPTON, N. Y.

LSS. 33 kp. susirinkimas.

Rugp. 10 d. pas drgą J. M. Bučinką įvyko LSS. 33 kp. susirinkimas. Susirinkimą atidarė organizatorius. Iš klausius ir priėmus komiteto ir komisijų raportus, išdavė savo raportą B. Songaila, kuris buvo delegatu Rytinių Valstijų LSS. konferencijoj. Delegatas drg. B. Songaila smulkmeningai išdėstė tos konferencijos darbuotę; jo pareiškimu konferencija buvo labai pavyzdinga ir tvarkinga, nors šaukiant ją buvo stambių klaidų ir apsideimų iš šaukėjų pusės. Jis taipgi pasakojė, kokį įspūdį padarė jį delegatų kalbos. Jo nuomone nuo šios konferencijos turės prasidėti LSS. tvirtėjimas rytinėse valstijose; tą savo nuomonę jis remia tuo, kad buvusieji konferencijoje delegatai pasižadėjo veikti didesniu energingumu, negu kad lig šiol buvo veikiami ir kad pas delegatus buvo daug pasirijimo darbuotis LSS. labui. Delegatui pabaigus savo kalbą, nariai pagyrė konferencijos darbuotę. Toliaus susirinkimas svarstė budus pasekminesniam aukų rinkimui Lietuvos Socialdemokratams. Tapo nutarta kreiptis asmeniškai į vietos lietuvius ir prašyti aukų tam tikslui; tam darbui išrinkta komitetas.

Ant galo kuopos sekretorius pranešė turįs pakvietimą iš A. L. T. Sandaros 64 kp., kuriame kviečiama LSS. 33 kp. prisidėti prie surengimo protesto susirinkimo prieš lietuvių registraciją, paskelbtą Lietuvos Atstovybės.

Kuopa, apsvačiusi tą pakvietimą, nutarė prisidėti prie sandariečių tame reikale, pripažindama tokio susirinkimo reikalingumą, ir paskyrė tris kuopos narius tartis tuo klausimu su sandariečiais.

Po to buvo svarstoma dar keli smulkesni dalykai ir tuomet susirinkimas tapo užbaigtas.

Butų gera, kad kuopiečiai uoliau lankytų kuopos susirinkimus. — Vytautas.

Knygos, paaukotos Lietuvos Socialdemokratams

F. J. SESTOKAS, VALPARAISO, IND.

1. Kaip kunigai rupinasi darbininkais.
1. K. Marks.
2. Kaip žmogus gyvena ant žemės.
1. Dvasiški vadovai.
1. Stambelidska Lietuva.
1. Žemės Istorija.
1. Karės Laukuose.
1. Veislių atsiradimas.
1. Pragaros Gelmės.
1. Kada ir kokiū būdu svietas susitvėrė.

1. Kur mūsų bočiai gyveno.
1. Organizuoiktės.
1. Revoliucija.
1. Amerikos cirkas.
1. Apie Dievą, Velniją, dangų ir pragarą.
1. Apie turtų išradimą.
1. Tikyba ar mokslas.
1. Socialdemokratų mokslo pamatai.
1. Ar socialistas gali būti kataliku.
1. Literatūros konspektas.

1. Lietuvos konstitucija su lygintu su Rusijos konstitucija.
1. Anarchizmas ir Socializmas.
2. Istorija Socializmo Suvienytose Valstijose.
1. Socialdemokratijos žlugimas ir revoliucinės kovos Vokietijoje.
1. Kelelvio Kalandorius 1916 m.
1. Oras, vanduo, šviesa ir šiluma.
1. Kunigai ir revoliucija.
1. Kas padarė Dievą.

1. Kaip senovės žmonės persitvėrė sau žeme.
1. Rusija 1919 metais.
2. Socializmo minties blaivumas.
1. Atmosfera.
1. Žemės išpažintis.
1. Moteris ir Socializmas.
1. Pilietybės pradžia mokslis.
1. Aukos karės Dievui.
2. Nusavorybės išsivystymas.
1. Aukštosios Istorijos.
1. Išvengimas iš Paviako 10 kankinių.
1. Gludi-Ludi.
1. Paskaita iš Lietuvos Istorijos.
2. Militarizmas.
1. Valstybė ir revoliucija.
3. Kultūros Istorija 1, 2, 3.

B. JUKNIS, CHICAGO, ILL.

1. Karė — Ko delei.
1. Kunigas V. Dembskis.
1. Kas yra taip, o kas ne taip.
1. Žmogaus išsivystymas.

1. Jono Biliuno biografija.
1. Mokslas, sveikata ir kultura.
1. Apie kuno išlavimą.
1. Kovotojų giesmės.
1. Socializmo minties blaivumas.

P. MILLER, CHICAGO, ILL.

3. Kultūros Istorija 1, 2, 3.
1. Palmer Method.
1. Paslaptis.
1. Istorija Socializmo Suv. Valstijose.
1. Karė — Ko delei.
1. Sielos Balsai.
1. Motinos Širdis.
2. Militarizmas.
1. Dėdės Samo gyvenimas ir darbai.
1. Apie Rusijos politines partijas.
1. Kas yra taip, o kas ne taip.
1. Darbo žmonių istorija.
1. Eilėmės ir Proza.
1. Valstybė ir revoliucija.
1. Nauja Skaitymui Knyga.
2. Anarchizmas ir Socializmas.
1. Socializmo minties blaivumas.
1. Songs of Socialism.
1. Kaip rašyti laiškus.
1. Sexual Knowledge.
1. Išgama.
1. Pirmieji žiedai.
1. Kryžius.
1. Karės nuotekos.
1. Saliamono Sapnas.
1. Meilės Karštligė.
1. Socializmas ir darbininkiskasis blaivumas.
1. Darbas.
1. Socialism.
1. Akyvi apsišiekimai sviete.
1. Pavydas.
1. The menace of Socialism.
1. Kaip prancūzai pū laisvę kariavo.
1. Amžinos dainos.
1. K. Marks.
1. Literatūros konspektas.
1. Kas slepiasi už žmonių pasakų.
1. Moteris ir Socializmas.
1. Kas yra socializacija.
1. Socialism Summed up.
1. Socialdemokratų mokslo pamatai.
1. Rašto Istorija.
1. Po priedanga šventenybės.
1. Kunigai ir revoliucija.
1. Lytiškos ligos.
1. Visuomenės įnamiai.
1. Žaibas ir griauštims.
1. Geografijos vadovėlis.
1. Činija.
1. Graži Magelionė.
1. Trumputė Lietuvos Istorija.
1. Iš muzikos srities.
1. Vincas Kudirka.
1. Naujas lietuviškas kalbamokslis.
1. Su Lietuva ar prie Lenkijos.
1. Karoliūs Marksas.
1. Mokslinio Socializmo išsipletojimas.
1. Rankvedis angliskos kalbos.
1. K. Marks.
1. Kunigas šmitas.
1. Galutinis klesų kovos tikslas.
1. Kaip mus apvagia.
1. Ant rytojaus po socialės revoliucijos.
1. Kokius Dievus garbino žmonės senovėje.

P. GILIS, CHICAGO, ILL.

1. Iš dvasiškių tėvelių gyvenimo.
1. Geologija.
1. Kaip žmogus gyvena ant žemės.
1. Mynų kunigų darbai Filipinų salose.
1. Apie dievą, velnią, dangų ir pragarą.
1. Chemija.
1. Technikos stebuklai.

J. VILIS, CHICAGO, ILL.

13. Naujosios Gadynės psalmės.
1. Žydas ir dzukas.
1. Materialistiskasis istorijos supratimas.
1. Apie dievą, velnią, dangų ir pragarą.
1. Darbininko sveikata.
1. Vėlavos aktyvaizdoje.
1. Militarizmas.
1. Pasaulių ratas.
1. Šešėliai.
1. Kodėl aš netikiu į dievą.
1. K. Marks.
1. Debatatai.

Ačiū draugams už knygas.
A. Zymontas,
LSS. Sekretorius.

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.,
J. Balchunas pagalbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,
8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 diena
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

Anthony Nelson
Advokatas ir Notary Public
1001 First National Bank Bldg.
Ofiso val. 8:30 — 5 p. p., paneid-
liais ir pėnyčioms iki 8 val. vak.
Ofiso tel. Main 9512
Residence Walnut 1380 W.
DETROIT, MICH.

Didžiausia Lietuviška Krautuve

Ant Town of Lake

Auksinių, deimantinių, muzikališkų instrumentų, drukuojamų mašinelių naujos mados. Užlaikome rusiškų ir pruskiškų armonikų ir balalaikų.

Taisome laikrodžius ir laikrodėlius bei muzikališkus instrumentus. Už darbą gvarantuojame.

Parduodam revoliucinius ir kultas tiems, kurie išvažinėja į Lietuvą arba ant uksų.

Ukviečiame atsilaikyti, o busit užgančinti.

STEPONAS P. KAZLAWSKI,

4632 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Tel.: Boulevard 7309.

AR TAMSTAI REIKIA PINIGŲ PIRKIMUI AR BUDAVOJIMUI STUBOS?

Jei jau esi pavargęs nuo mokėjimo rendų ir manai pirkt stubą ir, jei neturi užtekintai pinigų, ateik į mūsų banką ir matyk pp. Grišių arba Maciką gavime paskolos iš mūsų banko.

MES pagelbėjome daugeliui lietuvių įsigyti nuosavus namus. Tad galime prigelti ir tamstai. Ateik ir matyk mus.

Peoples Stock Yards State Bank

Didelis Bankas ant kam

po 47-tos gatvės ir

Ashland Ave.

Chicago

Grazus Lietuvos žemlapis duodamas kiekvienam veltui

Patarnavimas

Neabejotinas tvirtumas ir šio banko saugumas, tai yra pamatas jo nuolatinio augimo.

Trečioji priežastis ir viena iš svarbiausių, tai yra patarnavimas, kokį šis bankas savo kostumeriams teikia. Čia, draugiška ir pagelbos atmosfera, kuri autelia kiekvienam atsilankiusiam kostumeriui jautimas, kaip kad namieje — veltui gali klausit patarimų ir nors manoma, kad mažas mandagumas, bet daug reikiantis.

Pasidarykit šį banką savo finansiniais namais, o greitai apkaunsite, kodėl mūsų 25,000 depozitorių pagyina su kitu banku.

Clearing House Bank

The Stock Yards Savings Bank

4162 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

CITIZENS STATE BANK

MELROSE PARK, ILLINOIS

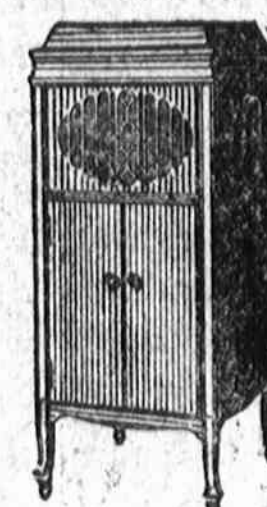
(Bankas ant kampo)

PADEK SAVO SUTAUPYMĄ TVIRTAME VIETINIAME BANKE.

3% palukio mokama už padėtus pinigus PINIGŲ SIUNTIMAS — APSAUGOS SPINTOS APDRAUDA NUO UGNIES IR VIESULOS Bankas su Laikrodžiu Mēs kalbame Lietuviškai Bankinės valandos kasdien nuo 8 ryto iki 4 po piet, išskiriant, Subatomis nuo 8 ryto iki 1 po piet ir nuo 7 vakare iki 9 vakare.

Muzika Visiems Reikalinga

Niekas tiek žmogaus nepalinksmina, jausmus sušvelnina ir energiją sukelia, kaip muzika. FONOGRAFAUS yra parankiausia namuose muzika, kuris išgroja visokių instrumentų, išdainuoja įvairiausias dainas, visokių kalbų. Namie ramiai sėdėdamas gali klausytis muzikos, dainų, monologų ir t. t. Užlaikau geriausių išdarbių visokius Fonografus, užteikite į mano krautuve pasižiūrėti ir pasiskirti sau tinkamą mašiną ar Planą, parsiiduodu ant lengvų išmokėjimų.

JUOZAS F. BUDRIK,
3343 So. Halsted Street,

Chicago, Ill.

MRS. A. MICHNIEVICZ AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampo 31 gat.

Telefonas Yards 1119

Baigus Akuseri-
os koleg-
a; 11 g
oraktika-
usi Penn-
silvanijos
hospital-
e Pasek-
mingai Pa-
tarnauja
rie gim-
ymo. Du-
ta rodą vi-
okiose li-
rose ir ki-
duose mo-
aluose m-
erims ir
nerginoms

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo atštrai ir chroniškas ligas: vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokių elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija. 1025 W 18th St., netoli Fisk St. VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Cans 1110 arba 857
Nakt. Drexel 950
Boulevard 4136

3313 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

FRANESIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaiks apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kerts 22 St.

OFISO VALANDOS:
Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir

Valių ligų

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuviai Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tos gatvės

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUSERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligonę ir kudi-
kų laike ligos.

10929 S. State St.
Chicago, Ill.

MRS. M. WAITKIEWICZ (Baniene)

Akušerka

3113 S. Halsted St.

Tel. Blvd. 3188

Per 15 metų pa-

sekmingo prak-

tikavimo turio

patyrimo. Pasek-

mingai patarnau-

ju prie gimdymo

Kiekvienam at-

itikime teikiu

ypatišką rizi-
rijimą. Duodu

patarimus mo-

terims ir mergi-

nom veltui.

Jei abejojai akimis, pasitark Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6487

4449 S. Ashland Av.

Kampus 47-tos gat.

2-ros lubos

DE. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Spinduliais

Ofisas 2201 W. 22nd St., kampo 5

Leavitt St. Tel. Cans 6222

Residencija 3114 W 42nd St.

Tel. Lafayette 422

Val. 1—4 ir 7—9 Ned. ir p. diena

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8508Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$8.00 per year in Chicago,
5c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išeikiant
nedėdienius. Leidžia Naujienu Ban-
drows, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštu: \$8.00
Metams — 4.50
Pusei metų — 2.25
Trims mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00Chicagoje per paštotyklus:
Viena kopija — 8c.
Savaitė — 1.25
Mėnuis — 75c.Suvienytose Valstijose su Chicagoje
paštu:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Vienam mėnesiui — 1.50Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Cenzura
Lietuvoje.

Šiame "Naujienu" numeryje yra idėtas Lietuvos socialdemokratų pareiškimas: "Ko eina i Seimą Lietuvos Socialdemokratų Partija?" Jį, tikimės, kiekvienas skaitytojas perskaitys atsidėjęs. Dabar, kada visų Amerikos lietuvių domė yra atkreipta i besitartinančius Lietuvos Seimo rinkimus, tai kiekvienam jų yra svarbu žinoti, kur stovi Lietuvos partija, kuri gina darbininkų ir mažųjų valstiečių reikalus.

Gaila tečiaus, kad tame pareiškime yra keletas spragų. Jie padarė Lietuvos cenzorius, išbraukdamas tas pareiškimo vietas, kurios jam nepatiko. Kokių "griekų" jisai rado tose vietose, mes nežinome; bet teksto tu-

rinys aplinkui tų skylių, kurias iškando cenzorius, leidžia manyti, jogei jisai braukė visus tuos sakinius, kuriuose buvo išreikšta aštresnė valdžios darbų kritika.

Štai, pirmoje pareiškimo dalyje kalbama apie tai, kad klerikalų valdomoje Lietuvoje "vieto teisėtumo išvyravau saualė, vietoj lygybės — pataikavimas turtingiesiems", ir tuojaus po šitų žodžių — tuščia vieta. Pareiškimo autoriai, matyt, čia buvo užkludę kun. Purykio šmugelį arba kitą kurį "dievobaimingą" dalyką, ir cenzorius negalėjo to pakęsti.

Kitoje pareiškimo dalyje yra kritikuojamas militarizmas ir netikusi valdžios užsienio politika, ir tenai randame net keturis cenzoriaus "pasidarbavimo" pėdsakus.

Pagaliaus, socialdemokratų pareiškimas daro trumpą peržvalgą kovos, kurią vedė Lietuvos žmonės dėl savo krašto nepriklausomybės, ir nurodo tą faktą, kad Lietuvos socialdemokratų partija jau suvirė 25 metai gina Lietuvos darbo žmonių reikalus. Šitame sąryšyje gal buvo norėta taip pat paminėti, kaip Lietuvos kunigai carizmo laikais ėjo išvien su caro žandarais ir kaip jie vėliau stengėsi pasodinti ant Lietuvos sosto vokišką karalių. Bet tų žodžių išspausdintame pareiškime nėra, nes juos prarijo cenzorius.

Klausimas: kokios teisės turi koks nors klerikaliskas biurokratas slėpti nuo Lietuvos piliečių tą, ką jiems skaito reikalinga pranešti partijai, kuri stato savo kandidatus i Seimą? Ir kaip prie šitokio biurokratų savivalimo gali Lietuvos žmonės patirti tiesą apie šalies reikalus, kuriuos turės tvarkyti jų išrinktieji atstovai?

Socialdemokratų pareiškimas juk neragina žmonių prie jokio neteisėto darbo. Jisai nesako, kad žmonės turėtų kelti prieš valdžią arba neklausyti įstatymų. At-

virškčiai, jisai kviečia visus Lietuvos piliečius vartoti savo teises, kurias jiems suteikia valstybės konstitucija ir paprastieji įstatymai, ir susidomėti kaip vidujinė šalies gerove, taip ir jos padėtim tarp kitų tautų.

Jeigu klerikaliski biurokratai drįsta net šitokį darbą trukdyti; jeigu jie net kėsina suvaržyti įstatymais, renkant atstovus i Seimą, — tai kokia tuomet "demokratybė" gyvuoja Lietuvoje?

Juo greičiaus Lietuvos žmonės pasiliuosuos nuo to juodojo slogučio, tuo bus sveikiau visam kraštui. Padėkime jiems padaryti tai jau šiais Seimo rinkimais. Paremkime aukomis Lietuvos socialdemokratų!

Tikroji anglių kaina

Eugene V. Debs.

Daug buvo kalbėta apie anglių kainą ilgo anglių streiko metu prieš badaujamas algas. Ištikrųjų tai tik angliakasy žino anglių kainą. Niekas kitas!

Tikroji anglių kaina nėra skaitoma pinigais. Menki niekai mokami angliakasiui jį gyvu palaikyti, kad jis galėtų eiti i kasyklas ir kasti anglis, ne daug ką turi bendro su jų kaina.

Tikrąją anglių kainą yra žmogaus gyvastis, kuria angliakasy turi užmokėti naudai tų, kurie jas vartoja.

Kiekvieną kartą, kada angliakasy eina i kasyklą, kiekvieną valandą, kurią jis praleidžia ten, jo gyvastis pavesta likimui ir nesuskaitomi tukstančiai ja užmokėti likę palaidoti gyvais, ar išnešioti i dulkes.

Ar daugelis atsimena šitą skardžiai kalbėdamą apie angliakasy algas ir anglių kainą?

Kiek operatorių pripažįsta, kad jie pūnai apsaugoti nuo kenksmo, kad jie neturi pavojaus ir dar pralobsta begribydami savo didelius pelnus nuo anglių, už kurias angliakasy užmoka savo gyvastimi.

Prie šitų minčių mane atvedė baisi nelaimė Argonauto kasykloj, Jacksono, Californijoje, kur keturioliosdešimt sep-

tyni kalnakasiai, kaip žūrėkės spastuose, apsupti užiaučių liepsnų, sutiko baisų ir širdį veriantį likimą.

Tas tiesa, kad tas atsitiko aukso kasykloj, bet aukso ar anglis nedaro skirtumo kalnakasiui, nes abiejų kaina jam ta pati.

Jis negauna aukso ir tik užtenkamai anglių savo tuščiam židiniui, tačiau jis iškasa kiekvieną unciją aukso ir kiekvieną toną anglių, primokėdamas už abudą savo gyvastimi.

Keturiosdešimt septyni kalnakasiai tapo užmuryti gyvi kasykloj arti mylios gilumo; negailestingoms liepsnoms siaučiant ir traukiant viršų jų neapsaugotų galvų, amžinai uoliai stovint po jų drebančiomis kojomis, kiekvienam galimam pabėgimo keliui esant užkirstu, kada stipriems milžiniškiems, bet bejėgiams kaip silpniesiems kudiakams mirštant žiūrėti i baimės ištiktą jų akis ir kiekvieną sekunda atrodo amžinybė, kas gali įsivaizduoti tą baimę, kurią tie kasyklos vergai turėjo, ir begalinį jų nelaimės bausmą?

Širdis sustoja plakus ir kraujas užšąla gyslose, pagaliuojus apie šitas pašinas, nusiminusias, be vilties aukas, susispaudusias i kruvą savo baidiame kape pragariniuose kraštuose, nebylio atsidavimų laukiančių myrio malonės, kuomet susisieloję jų pačios ir kudiakai nuliudę ir nusiminę vaitoja pas pasityčiojančią kasyklos atvarą.

Ir tas, mielas skaitytojaui, yra kaina kalnakasio mokama už auksą, kuris blizga parazito plunksnose, ir anglis, kurios apsidlo židiniui, apginkluoja ir aprupina juodąją prekybos raitiją ir varo pasaulio pramonės.

Tai gi kokia yra anglių kaina ir kokios turi būti angliakasy algos?

Už visą kuomet nors iškastą auksą, už visą pasaulį ir visus jo brangius turtus bei blizgančias dovanas kasyklos savininkas nenorėtų dalintis baidiui tų keturių dešimtų septynių kalnakasių likimu Californijoje, kurio jie nepaisė, kad uždirbus duonos plūtai ir skudurams savo pačioms ir vaikams.

Norėčiau, kad tie operatoriai, kurie išties mėnesius ginčijos dėl savo vergų algų, pasižiūrėtų i tą verdantį kasyklinį pragarą ir i gaudžius našius ir našlėčius vaitojimus.

Mano nebuvau matęs, nes einant čia mano domėsys buvo atkreiptas tik i vieną dalyką: regėti Rakovskį. Visų pirma krito man dabar i akis didžiausias vagonas, — Rakovskio valgykla. Vagonas tas buvo perskirtas i 3 dalis: vienoje dalyje buvo virtuvė, tur tur, elektrinė: nors tenai kaską labai gardžiai čirškino, net man seilės varvėjo, tačiau ugnies ir dūmų pro atidarytus langus nesimatė. Antra dalis buvo tat didelis indų ir kitų valgomųjų įrankių sandėlis. Čia stovėjo didelis rausvos medžio bufetas, su blizgančiais vario papuošimais; kelios merginos, su baltais, kaip sniegas, žiurštai ir kepuraitėmis, sukiničios ties bufetu, ruošdamos pietus. Trečioji dalis buvo užimta staliukais, su patiestais baltais abrusais; ant tų staliukų buvo kaž kokios pilkos lėkšės, stiklai ir visokio didumo kristolinės ir sidabrinės taurės ir taurėlės; matyti, viskas jau buvo paruošta pietums. Kitame vėl vagonė galime buvo pastebėti pro atidarytus langus daugybę ginklų, šautuvų ir kulksvaidžių; čia sėdėjo ir stovėjo kel raudonarmiečiai ir gruzinai su aukštomis avių kailio kepurėmis ir ilgomis juodomis sermėgomis. Tat buvo sargybinis R-o vagonas. Dar vienas vagonas krito mano akysna, — vagonas-tipografija: vidury jo stovėjo spaustuvės mašinos, kerčioje buvo sukruta daug gryno popieriaus, kerčioje kerčioje — jau išspausdinti lakštai. Man vienas gelžkelietis paaiškino, kad vyriausieji sovietų komisarai visados savo traukiniuose turi tokias tipografijas, nes bevažiudami dažnai spausdina visokius įstatymus, atsisaukimus, tam tikras apie savo kelionę žinias-buletinus, proklamacijų ir agitacinių lapelių ir t. t.

Mano žvalgymai pertraukė viena frenčuota žmogystė (tur but, "čekos" agentas), kuri rusėiu balsu sušuko: "Ei, tovarišė, ko čia ieškai ir žvalgaisi? Parodyk savo dokumentus!" Peržiūrėjęs mano liudymus, tarė: "Atlikai reikalą ir išeik, čia negalima užtrukti..."

šaukimą dangaus ties ola viršų, ir pasakytų man, ką jie tasyk mano apie angliakasy algas ir anglių kainą!

Aš sakau, kad tik tas, kuris eina i kasyklos pavojus ir kiekvieną valandą jaučia slapčius jos vylius ir pasislėpusias baidybenes ir kuris galiausiai užmoka už jas visas savo gyvastimi, tik jis žino anglių kainą ir tik jis turi tiesą nustatyti angliakasio algą.

Keli metai atgal, bevažiinę, jant su prakalbų maršrutu po Californiją man teko būti tame traukiny, kuris susidaužė tunely; nekuri laiką atrodė, kad mums tenka pražūti nuo tvaiko iš mašinos, kuris troškino siauroj praeigj. Neseniai prieš tat važiinio traukinio darbininkai atrado mirūt ant šito baidaus kelio tam pačiam tunely. Šitu kelių valandėlių baimė, nežemiški klišimai, kurie spiege mano ausyse, daugybė visokių minčių, atėjusių man i galvą lig šiol man tebeprišmena ir aš bent miglotai galiu numanyti apie neapsaugas kancias ir skausmus tų gyvais pahidotų žmonių ir kaip jie išgąstingai žiūrėjo i savo baidų likimą, galvodami apie sau mylimus namie, lėtai sekundoms skambinant numirusiems varpus jų gyvuose kapuose.

Kalnakasy užmoka gyvenimo lėšas mokėdamas mirties kainą.

O koks gyvenimas ir kokia mirtis!

Anglių kaina yra užmoka, ma raudonu angliakasio kraujū, kuris ją iškasa ir nudažo, ir jo nelaimingos, pačios bei kudiakių ašaromis ir raudomais.

Daugherty'o Pukštas

Kuomet klaususis valstybinius teisejas Chicagoje suteikė vyriausiam prokurorui Daugherty'ui laikiną uždraustį prieš streikuojančius gelžkeliečius, tai buvo manyta, kad šešiolikos colių bomba paleista i orą, padaris didelį išnaikinimą, nukrisdama žemėn. Bet teisingumo skyriaus didžiosios kancelės išmestoji bomba nukrito ir, kareivių kalba betariant, išėjo tik pukšt.

Mažne vienbalsiai spauda ir visuomenė sutiko uždrausti pirmą nuostebą, paskui papeikimū ir ant galo pajaukimū. Net New Yorko laikraščių di-džiūma paprastai tvirti darb-daviu ir "įstatymo bei tvar-

kos" rėmėjai atrado Daugherty'o pilę negalima praryti. Tai nemaža senovės amerikiečių bei sveiko proto pergalė, kuomet tukstančiai žmonių — skaitmuo netilps i visus krikščionijos kalėjimus — ima juoktis iš valstybinio teisėjo ir ne taip senai buvusio visogalio Teisingumo skyriaus. Reikia atsiminti, kad nieko tam panašaus neatsitiko, kuomet vyriausias prokuroras Palmer gavo dar pavojingesnį ir neteisingesnį uždraustį, suvaržančią Sus. Kas. Darbininkų fondus ir priverčiančią jos viršininkus atšaukti angliakasių streiką. Tuomet, išskyrus nežymią mažumą, laikraščiai pagyrė valdžią ir tas pats p. Gompers, kuris išvadino Daugherty'o žingsnį republikonų išdavimu darbininkų, nei nepažiūrėjo i tolygų demokratų išdavimą.

Ne tik visuomenė apskritai atmetė gelžkelinę uždraustį tuojaus po jos išleidimū, o ir pats p. Daugherty buvo priverstas atvesti ją vėliau. Jo aiškinimas, kad "valdžia neturi jokio noro varžyti asmenų laisvę ir konstitucines žodžio laisvės teises" buvo tuoju atmetimu. Uždraustis reikškė viską, ar nereikškė nieko. Jei p. Daugherty nemanė varžyti žodžio laisvės ir organizavimos laisvės, tai nebuvo kas drausti; smurtas, ar fizinis streikininkų kišimos jau buvo baudžiamas einant kriminaliniu įstatymu. Kaip New Yorko "Evening Post" tinkamai pasakė: "Jei p. Daugherty tikrai mano, kad uždraustis, kurios jis prašė, nesiaurina konstitucinės žodžio laisvės garantijos, tai jis, jei tas galima, dar labiau netinka būti vyriausio prokuroro, negu kad jis pasirodė."

Žinoma, p. Daugherty'o netinkamumas turėjo būti senai patėmytas. Jis niekuomet nepasizymėjo kuo nors geresniu už pardavimą savo draugiskumo su prezidentu Taftu už advokatinį atlyginimą, kad išliuosavus Charles W. Morse'ą ir kalėjimo, pasiremiant tokiomis dalykais, kurie pasirodė esą apgavingi. Daugherty'o pukštas demokratų rankose ateinančiame kongresiniame vajui nesuteiks nieko kita kaip tik žalą. Vyriausias prokuroras ne tik pats sau pakenkė politiniai, o ir visai Hardingo administracijai.

Bet žmonių upas dabartinę padėty bus bergždžias, jei jis išeis tik reikalavimu, kad

"Daugherty turi pasitraukti," ar kad republikonų partija turi būti pašalinta ir jos vietą turi užimti demokratai. Hardingo administracija, kaip jau buvo nurodyta, nebendė daryti nieko blogesnio prieš streikuojančius gelžkeliečius, negu viešojo sentimentu leidžiama demokratų administracija padarė angliniame krizj 1919 m. Visuomenė privalo reikalauti, kad pagrūmojimų ir karo išvystytų vykinamųjų įsakymų valdžia paliautų buvus; Amerikos žmonės turi reikalauti įstatybos, kuri atimtų iš mūsų teismų galią uždraustimis pakeisti tvarkingumo eigas ir baudimus įstatymu. — Nation.

Redakcijos Atsakymai

W. Maciauskui. — Apie O'Brien School mes nieko tikro negalime pasakyti. Tai tarnystei užimti anglių kalbos žinojimas yra reikalingas. Kvotimai nėra per daug sunkūs. Pilnas informacijos tuo reikalu Jūs galite gauti iš Pašto.

SEVEROS GYVULIŲ UŽLAIKO
SEIMYNOS SVEIKATA.

Asirius Skausmų
ir reumatinio uždegimo galima
pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S
GOTHARDOL

Ištikimas linimentas

Geras vaistas dėl susimūšimo,
išukimo, ūminio, raumenų išvymo,
skausmų šfrenose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klouskite pas apiekerius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWANebuk apkarvęs ir netu-
rėk galvos užimū.

Ispanijos kunigaikštis norint gimę kurčius, bet tapo išgydytas.
Mokslas chiropractic tapo išrastas
daktaro, kuris priverčia kurčią girdėti.
Netvirtykite vilties, atneškite šitą
pagarsinimą už kurį išgydymu
simė veltui, bile diena šio mėnesio.
Valandos: nuo 1 iki 8 po pietų; su-
batoms nuo 1 iki 6; nedėlioms nuo 12
iki 2.

H. AUPEL, D. C. IR PH. C.
SPECIALISTAS
Nuo negirdėjimo ir galvos užimo
916 Diversey Parkway
Netoli "L." stoties.
Telefonas Buckingham 1926

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telefonas Central 3862
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakars
Rezidencijai tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 vak., vaka-
re. Sereidom 9 v. ryto iki 12 Va-
kars 6-9. Nodėl, pagal aptarnimą
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ORKESTRA--BENA
Parupina visokiems
reikalams
J. BALAKAS
1432 So. 50th Ct.
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2537

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis: Room 511 —
127 N. Dearborn St.
Telefonas Dearborn 6096
Vakaras: 10736 S. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

DAVID RUTTER & CO.,
Anglis ir Koksai
Pirkite anglis tiesiai iš retail
kiemu. Visur pristatom.
South Side ofissas 3301 Normal Av.
Tel. Yards 2296.

Iš Rusijos Rojaus.

(Tikras papasakojimas, kaip man vyko 1921 m.
rudeni i Sovietų Rusijos ištukti).

Melchioras Račkauskas

(Tesinys)

Atrades sekretoriaus vagoną, paklausiau sargybos kareivio, ar galima matyti sekretorių. "Pirmas tavoriško Rakovskio sekretoriaus, tovarišė Paramonova, serga, ir jos matyt negalima. Antro sekretoriaus vagonas 2315 N" — atšavė kareivis. Užsirašęs numerį, ėjau to vagono iestoki. Suradęs jį ir visus formalumus su savo liudymais atlikęs (ant vieno liudymo sekretorius pastatė atspaudą — leidimo įeiti i R. vagoną), aš, vieno kareivio, sekretoriaus pristatytą, lydimas, nuėjau i Rakovskio vagoną. Čia jau jokių sunkenybių nebuvo: mano kareivis tik kažką pasakė patydomis sargybai iš dviejų raudonarmiečių, stovinčių ties R-o vagonu, — ir mes atsidūrėme pačiame vagonė.

Puikiam salon-vagone, kurio langai iš perono pusės buvo aklaui uždenkti, prie nedidelio raudono staliuko, stovinčių žmonių apsuptas, sėdėjo vidutinio ūgio ir amžiaus frenčuotas vyriškis, su ruda barzdyke ir aukšta kaktą. "Zydas" — dinktelėjo man: "to tai jau nesitiekėjau". (Paskui teko man sužinoti, kad Rakovskis tikrai Rumunijos žydas). Iš dešinės prie staliuko sėdėjo kokia tai žmogystė ir k tai rašė. Pats Rakovskis peržiūrėjo kokių ten popierių. Mano kareivis-palydovas drąsiai praskyrė stovinčių būrį ir, davęs man ženklą eiti paskui, balsiai pasakė: "Chersono ir Nikolajevo lietuvių-tremtinių pasiuntinys su prašymu". Rakovskis pakėlė nuo popierių savo, kaip man pasirodė, suvargusį veidą ir paėmė iš manęs pareiškimą, kurį buvau parašęs, manydamas, kad jei nevyks pasimatyti su Rakovskiu, tai

bent raštu išreikštą savo prašymą išeiksu jo sekretoriui. Neskaitydamas mano pareiškimą, jis paklausė: "Ko Tamsta nori, "tovarišė"? Trumpais žodžiais išdėdau savo reikalą. Rakovskio veidas apsimainė. "Tremtinių grąžinimas nevyksta taip greit, kaip mums ir jums, tremtiniai, būtų geistina ne dėl mūsų kalčios. Jūs, svetimačiai, norite greičiau gauti vagonų ir galimybės keliauti, kaip tie trys tukstančiai sergancijų ir sužeistų raudonarmiečių, kurių delegacija ką tik čia buvo, kuriuos mes iš visos Rusijos sukvietėm čion gydytis ant limanų (Odesos limanai — kurorto vieta), ir kurie, užbaigę savo kuraciją, jau trečią savaitę, alkanai ir suerzinti, trokšta greičiau ištukti i šį čia, o mes neturime galimybės jų išvežti. Turėkite, tremtiniai, kantrybę. Užrašykite, tovarišė, Chersono ir Nikolajevo tremtinių pageidavimą", pasakė R., kreipdamasis i sėdinčią iš dešinės žmogystę...

As dar norėjau šį tą pasakyti, bet kareivis-palydovas stumė išstumė mane be jokio ceremonijų iš vagono ir nuvedė vėl pas antrąjį sekretorių, kuriam ir pranešė, kad aš mačiausiu su R-ū. Aš pasiskundžiau sekretoriui, kad, tiek vilties turėjęs, nieko gero nesužinojau pas R-ą, tikėdamasis, kad gal vyks man nors per sekretorių šį tą išgirsti apie tat, kas taip kliudo vagonų gavimą ir ardo transportą. Bet sekretorius man tiek pasakė: "Tamstai, tovarišė, ne čia reikėjo kreiptis. Yra didesnis ponas ir už patį Rakovskį, tai yra "donbas" (Dono baseinas — anglių kasyklos)". Tą pasakęs sekretorius prieš mano nosį uždarė vagono duris.

Paskui jau teko man išgirsti, kad kaip tik tais laikais visai nuslugo anglių gamyba, nes darbininkai, algų ir pajokų negaudami, nustojo dirbėti ir nepaisant didelių bausmių (iki sušaudymo), nustojo visi i darbą.

Grįžti man reikėjo tuo pačiu keliu. Eidamas peronui pastebėjau daug įvairių dalykų, kurių pir-

miau nebuvau matęs, nes einant čia mano domėsys buvo atkreiptas tik i vieną dalyką: regėti Rakovskį. Visų pirma krito man dabar i akis didžiausias vagonas, — Rakovskio valgykla. Vagonas tas buvo perskirtas i 3 dalis: vienoje dalyje buvo virtuvė, tur tur, elektrinė: nors tenai kaską labai gardžiai čirškino, net man seilės varvėjo, tačiau ugnies ir dūmų pro atidarytus langus nesimatė. Antra dalis buvo tat didelis indų ir kitų valgomųjų įrankių sandėlis. Čia stovėjo didelis rausvos medžio bufetas, su blizgančiais vario papuošimais; kelios merginos, su baltais, kaip sniegas, žiurštai ir kepuraitėmis, sukiničios ties bufetu, ruošdamos pietus. Trečioji dalis buvo užimta staliukais, su patiestais baltais abrusais; ant tų staliukų buvo kaž kokios pilkos lėkšės, stiklai ir visokio didumo kristolinės ir sidabrinės taurės ir taurėlės; matyti, viskas jau buvo paruošta pietums. Kitame vėl vagonė galime buvo pastebėti pro atidarytus langus daugybę ginklų, šautuvų ir kulksvaidžių; čia sėdėjo ir stovėjo kel raudonarmiečiai ir gruzinai su aukštomis avių kailio kepurėmis ir ilgomis juodomis sermėgomis. Tat buvo sargybinis R-o vagonas. Dar vienas vagonas krito mano akysna, — vagonas-tipografija: vidury jo stovėjo spaustuvės mašinos, kerčioje buvo sukruta daug gryno popieriaus, kerčioje kerčioje — jau išspausdinti lakštai. Man vienas gelžkelietis paaiškino, kad vyriausieji sovietų komisarai visados savo traukiniuose turi tokias tipografijas, nes bevažiudami dažnai spausdina visokius įstatymus, atsisaukimus, tam tikras apie savo kelionę žinias-buletinus, proklamacijų ir agitacinių lapelių ir t. t.

Mano žvalgymai pertraukė viena frenčuota žmogystė (tur but, "čekos" agentas), kuri rusėiu balsu sušuko: "Ei, tovarišė, ko čia ieškai ir žvalgaisi? Parodyk savo dokumentus!" Peržiūrėjęs mano liudymus, tarė: "Atlikai reikalą ir išeik, čia negalima užtrukti..."

Grįžau miestan nieko nelaimėjęs iš to su R. pasimatymo. Reikėjo grįžti Chersonan. Ne-linksamas naujienas rengiausi atvežti savo tautiečiams, Chersono laukiantiems, nes visai maža teturėjau vilties, kad Chersono ešelonas išvažiuotų šį rudeni, ypač kad nieko nesigirdėjo ir apie Odesos ešeloną, kuriam buvo paskirta išvažiuoti liepos pradžioje; dabar jau buvo rugpiučio galas, o jis vis dar tebesėdėjo Odesoje.

Pradėjau daryti reikalingus žygius, kad iš Odesos ištukus. Nelengva buvo atvažiuoti i Odesą, bet dar sunkiau buvo iš jos išvažiuoti. Čia prisiminiau senus laikus, kada prieš karą už 75 kap. per 8 valandas atkeliavau jura iš Odesos Chersonan, be jokiu kliučių ir sunkenybių. Pirmiausia reikėjo gauti iš Odesos "čekos" leidimą išvažiuoti; kadangi tokioje didelėje Odesoje (apie 300,000 gyv.) buvo tik viena tam tikslui įsteigta "čeka" (kitiems tikslams buvo kitos "čekos"), tai galima sau įsivaizduoti, kaip sunku buvo net savoi eilės susilaukti prie "čekos" durų, jau nekalbant apie leidimo gavimą. Budavo atsitikimų, kad po ištisą savaitę žmogus turėjo laukti savo silės, stovėdamas kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Atvykęs i tą "čeka", pamaciau didelę žmonių minią, kuri buvo išsiskirsčiusi įvairiomis eilėmis: čia stovėjo kariškiai, čia komandiravkas turintieji, čia ypatingiems reikalams sovietų valdininkai, čia vėl privačiai asmenys. Eilės atlikdavo savo reikalus tokią tvarka: pirmiausiai įeidavo i "čekos" šventyklą eilė vadinamųjų "komandirovėnių", tai yra tokių asmenų, kurie turėjo valdžios išduotus liudymus, kad jie išvažiuoja iš Odesos valstybės reikalais. Jei "komandirovėnių" eilės žmonių nebelikdavo, eidavo kariškių eilė, paskui — valdininkų ir tik 4 vietoje — privačių asmenų. Aš, žinoma, stojau i privačių asmenų eilę.

(Daugiau bus)

Ko Eina į Seimą Lietuvos Socialdemokratų Partija?

Lietuvos darbininkai, bežemiai ir mažieji ūkininkai! Spaliu 10 ir 11 dieną visas kraštas, kartu ir jus gausite rinkti savo atstovus į Lietuvos Seimą. Už ką balsuosite?

Pastarųjų metų posėdžiavo St. Seimas. Darbą pradėdami, krikščionių blokas ir liaudininkų partija žadėjo gėrybių kalnus ir aukštai nešę galvas. Darbą baigdami, jie išėjo iš Seimo paniūrę, susipykę, liudies pasipiktinimo lydimi.

Ne kas gi pas mus padaryta darbo žmonių vargų parąžinti, įvesti krašte žmonišką demokratinę tvarką? Ar išpildyta? Ar šioje dalyje, kas Seimo darbininkų buvo žadėta anais rinkimais?

Dvarų darbininkai iki šiol dar nežino, kurie jų ir toliau pasiliks ponų vergais, kurie gaus plikos žemės sklypelį, kuriems teks kraustyti iš sukiurusių kumetyno pastogės, lazdos nusitvertus.

Ūkininkų samdininkai po senovės brado vargų baloj, nei vieno trupinio nesulaukę iš Seimo ar valdžios savo buičiai pagerinti. Jei ką laimėjo iš darbininkų, tai tik per savo susipratimą ir kovą.

Miestų darbininkai ir biednuomenė; — kapitalistų išnaudojami, brangyčio spaudžiami, — visą tą metų vieni patys gavo gintis nuo nepačiamos skurdo. Krikščioniškojo Seimo valdžia, užstodama turtinguosius, mokoje tik puliti darbininkų organizacijas, tik gniužinti jų kovos žygius. Ir tiems savo darbams valdžia visuomet raskdavo Seimo daugumos širdingo pritrimo.

Mūsų krikščionys ir jų sėbrai žadėjo Lietuvos liaudžiai laisvę, visiems lygybę, teisybę teismuose ir gyvenime. Dėdamies liaudies draugais, jie žadėjo sukurti mūsų krašte tikrą demokratinę tvarką.

Kuo virto visi tie pažadai? Slykščiu pasityčiojimu iš darbo žmogaus. Kuone visą laiką kraštas buvo karo padėty. Visos demokratinės laisvės, vaizijos po komendantų ir milicijos kišenės. Valdžios agentai teikė tų laisvių ir paramos darbininkų priešams, bet su darbo žmonėmis dažniausia kalbėjos lazdos drugaliu. Vietoj teisėtumo įsivyravo sauvailė, vietoj lygybės — pataikavimas turtingiesiems.

[Cenzūros išbraukta] Nepriklausomą Lietuvį liuos pasidarė tik spekuliantams, kyšininkams, kuniginiams ir jų sėbrams.

Lietuvos darbininkai ir mažieji ūkininkai! Jūsų priešai per tris pastaruosius metus jau gana susitiprino. Bet jie ruošiasi įsilaužti nuolatinį Seimant didesniu buriu ir da kiekiau pavergti Lietuvos liaudį. Tat ginkites; kol nevelu! Ginkites ypač dabar, kai eina atstovų rinkimai. Jei apsisileisite, jų atstovų vietos užims jūsų priešai ir busimasis Seimas vira dar piktesnis, kaip dabartinis.

Taigi visi darbininkai ir mažieji ūkininkai, visi valstybės ir visuomenės tarnautojai stokite į rinkimus susiderinę ir sąmoningai!

Ragindama jus į rinkimus, Lietuvos Socialdemokratų Partija nori jums pasisakyti, ką darys jos žmonės, Seimant išrinkti. Tat aiškiai ir atvirai sakome: einame Lietuvos Seimant ginti tik darbininkų ir biednuomenės reikalus.

REIKALAUŠIME ŽEMES DARBININKAMS IR MAŽAZEMIAMS UKININKAMS.

Nesidžiausit, draugai, tik tuo, kad St. Seimas nutarė išdalyti svarus. Pažiūrėkit, kas gyvenime dedasi. Dvarininkai ir jų sėbrai žemdirbiai stveria-

si visų priemonių, kad tik apgintų dvarus. Krikščionių demokratų dauguma atvirai atsisot mūsų agrarų pusę, kaip tik pajus, kad darbininkai jiems nebepavojingi. Jau dabar didelė žemių dalis išgrobstyta turtingųjų ūkininkų, praktusių spekuliantų, iš Amerikos grįžusių karčėmininkų. Valdžios padedama mūsų buržuazija jau paėmė ilgametn nuomon desimčius dvarų, nustumdama nuo žemės kaimo proletarus.

Kova dėl žemės da tik prasidejo. Tai kovai mūsų Partija dės didelių pastangų tiek Seime, tiek gyvenime. Mes reikalaušim, kad dvarų žemė tikrai būtų perduota dvarų darbininkams, kaimo bežemiams ir mažazemiams. Mes reikalaušime, kad miestų darbininkams, valstybės ir visuomenės tarnautojams būtų duoti žemės sklypai daržui ir triobai pasistatyti. Naujakuriamis valstybė turi suteikti pašalpos įsikurti ir bent pirmam laikui turėti juos paluosuoti nuo mokesčių, rekvizicijų ir kitų sunkenybių.

MES REIKALAUŠIM ĮSTATYMAIS APSAUGOTI DARBININKŲ REIKALUS.

Šiandien darbininkas ar valstybės tarnautojas Lietuvoje tik gauna duonos kėsnį, kol gali vilkti darbo jungą. Bet tejam pakryps sveikata, darbavys tuojau varo jį pro vartus, o visuomenė ramiai duoda jam mirti badu. St. Seimo krikščionys ir jų uodega — Darbo Federacija — daug žadėjo darbininkams, bet nieko nepadarė. Priešingai, jie rūpestingai pasmaugdavo, ar bent sudarkydavo Seimant įneštus sumanymus darbininkų padėčiai pagerinti.

Tokia padėtis negali toliau pasilikti. Mes, socialdemokratai, reikalaušim Seime: kad artimiausioj ateity darbo dieaa įstatymu būtų surumpinta iki 8 valandų tiek miestų, tiek žemės ūkio darbininkams dvaruose ir pas ūkininkus;

kad būtų išleisti įstatymai apie ligonių kasas, apie pensijas pasenusiems darbininkams, valstybės ir visuomenės tarnautojams, apie tinkamą atlyginimą nelaimingais atsitikimais, kad valstybė nedarbo metu tiktų bedarbiams darbo arba užlaikymą;

kad įstatymo būtų nustatyta, kurį mažiausį atlyginimą turbdavyas turi teisės mokėti darbininkui.

Kartu mes kelsime kovą už opiausius darbininkams dienos reikalus. Reikalaušim, kad būtų apstabdyta spekuliacija maisto produktais ir maisto būtų galima biednuomenei gauti normuotomis, prieinamomis kainomis; kad valstybė ir savivaldybės patiektų biednuomenei prieinamo kuro; kad miestuos būtų pradėta pagatilis statyti pigūs butai neturtingųjų sluogsnų reikalams. Kad pažabojus pramonininkų sauvailę; kovosime už įgyvendinimą žmonių tarybų.

MES REIKALAUŠIM SUTVARKYTI LIETUVOS TEISMUS.

Kokie yra mūsų teismai, kiekvienas žinome. Netikę darbininkams įstatymai; dar netiksnis jų vykdymas. Politines bylas sprendžia beveik vien karo teismai. Civilės bylos metais guli teismų raštinėse. Pats mūsų teisingumas aiškiai pakrypęs turtingųjų pusėn. Mes reikalaušim panaikinti ypatingus teismus, reikalaušim, kad teismas būtų bešalis, greitas, ir darbininkams nemokamas.

SALIN KARAS, MILITARIZMAS IR VISOS JO SUNKENYBES.

Mūsų kaimynai jau senai pabaigę karus, sumažino savo armijas ir dirba ramų darbą. Tik Lietuvos krikščioniškas Seimas ir jo valdžia nemoka rasti ginčams galo.

[Cenzūros išbraukta]

Kraštą vargina rekvizicijos ir staukos; mokesčiai nuolat auga, o mūsų gyvenimas vis eina skurdyn, nes [Cen. išbr.] neužtenka pinigų nei algoms pakelti, nei švietimui, nei keliams, nei savivaldybėms, nei kitiems būtiniesiems reikalams.

[Cenzūros išbraukta]

Tat mes reikalaušim Seimā, kad greičiau būtų sudaryta taika, kad kraštas pasiluosuotų nuo karo sunkenybių [Cen. išbr.] apsigynimui turi būt įvesta Lietuvos visuotinis liaudies apsiginklavimas, liaudies milicija. Siekdami taikos sugyvenimo su visais, mes ypač stosis už artimus Lietuvos ryšius su Latviais, Estais ir Suomiais.

MES STOSIM UŽ DEMOKRATINĮ VALSTYBES FINANSŲ SUTVARKYMĄ.

Jau ketvirtus metus valdžia renka valstybės lėšų daugumą tik iš maitų, akcizių, gelžkelių, ir prekybos mokesčių. Visus tuos šintus, milijonų sumoka Lietuvos biednuomenė. Už tai turto liai arba moka skatikus, arba sudeda savo mokesčių darbo žmonėms. Valdžia jų neliečia. Valdžia ne tik nemoka mokesčių sutvarkyti, bet savo nesugebėjimu del nsumkūsios markės privedė krašto ūkį prie galutinio suirimo. Ir dabar didžiausia vargų dalis prislėgė Lietuvos biednuomenę.

Mes ir toliau reikalaušim, kad mokesčių našta būtų perkelta turtingiems. Netiesieji mokesčiai turi būt panaikinti. Turi būt visur įvestas progresyvus mokeskis nuo turto, pelno ir palikimo. Kol to nebus padaryta, maža ką gelbės savųjų pinigų išleidimas.

LIAUDIES ŠVIETIMO REIKALU.

Mūsų klerikalai jau siekia savo rankas, kad galutinai užgrobų Lietuvos mokyklas. Mokykla jiems reikalinga ne liaudžiai šviesti, bet žmonėms tamsinti, kad lengviau galėtų juos vesti savuoju pavadžiu.

Mes ir toliau griežtai kovosim užtai, kad Lietuvos mokykla būtų švietiška ir pritaiškinta darbo žmonių reikalams; kad pas mus griežčiau būtų įvestas visuotinas privalomas ir nemokamas liaudies švietimas. Biednuoj valkai turi būt pagluosuoti nuo darbo ir gauti valstybės ir savivaldybių pašalpos mokslui eiti.

MES STOJAME UŽ SĄŽINĖS LAISVĘ.

Mes skaitome tikybos dalykus privačių kiekvieno žmogaus reikau. Niekas neturi teisės kitą varžyti ar skriausti del tikybinių įsitikinimų. Jokia tikyba neprivalo pasigauti valdžios ar mokyklos pagalbą savo tikslams. Ir todėl mes, socialdemokratai, nuolat reikalaušim, kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios.

Taip mes suprantame svarbiausius mūsų uždavinius Seime. Bet mes tuomet tegalim laimėti Seime ir gyvenime, jei eisim išvien su Lietuvos darbininkais, jei mūsų žygius galtingai parems Lietuvos liaudis.

IR TODEL MES VISUR IR VISUOMET KOVOSIM UŽ DARBININKŲ JUDEJIMO LAISVĘ, KAD LIETUVOS DARBININKŲ KLASĖ, SUSITIPREŲ.

Lietuvos darbininkai turi gauti galimybės liuosai kurti ir vesti savo profesines sąjungas ir partines organizacijas, liuosai vystyti agitaciją ir švietimo darbą savųjų tarpe, liuosai streikuoti. Be šitų laisvių negali augti — stiprėti darbininkų klasė.

Draugai! Jus žinot, kad Lietuvos darbininkų kova su jų priešais prasidėjo. Iš tos pat dienos, kaip ėmė kurtis nepriklausoma Lietuva.

[Cenzūros išbraukta]

Lietuvos Socialdemokratų Partija jau suviršum 25 metus stovi sąrgyboj Lietuvos proletarų reikalų. Nepaliauda-

ma kovojo ji ir St. Seimo metu, gindama darbininkų organizacijas, kurdama ir stiprindama naujas, padėdama darbininkams apsišviesti ir susiorganizuoti.

Mūsų partija nemainys savo vardo ateity ir nekeis savo uždavinių. Ji gins kiek pajėgdama darbininkų reikalus Seime, bet dar daugiau dės darbo tarp pačių darbininkų visam mūsų krašte. Lietuvos Socialdemokratų Partija turi išaugti į galingą, masinę ir vienintelę Lietuvos darbininkų partiją.

Darbininkų ir jų partijų kova neprivalo susimesti tik Seime; ji negali prasmegti tik kas dieniniuose darbininkų reikaluose. Darbininkų klasė yra naujo, socialistinio gyvenimo kurėja. Kova dabartinę kapitalistinę tvarką yra mums tik erskėčių kelia* naujon ateitin, tik mokykla naujai tvarkai pasiruošti. Tam sunkiam kely Lietuvos Socialdemokratų Partija bus ištikimas jūsų draugas ir vadas. Ir todėl visi Lietuvos darbininkai, visi dabartinės tvarkos skriaudžiamieji, visi kam rupi mūsų liaudies vargai ir jos šviesi ateitis, atiduokit savo balsus už Lietuvos Socialdemokratų Partijos sąrašus.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS TARYBA.

BOHEMIŠKŲ PLUNKSNU

Siuo sekamus barginus: Cystos baltos žasų plunksnos sv. 89c Cystos baltos rinktinės pl. sv. \$1.25 Cystos baltos raišos pl. sv. \$1.79 Cysti balti maišyti pukai, sv. \$1.89 Pavyzdžijs suteikiama ant pareikalavimo.

Beck's Dep't Store 3323-25 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

PRANEŠIMAS

Chicagos ir apielinkės lietuviams

KAD AŠ

I. J. ZOLP

Turiu apie 12 metų patyrimo Graborystės. Per 9 metus esu buvęs balzamizuojaas ir laidotuvių vedėjas.

Labai ilgą laiką dirbau prie lietuvių graboriaus J. Eudeikio ir sveitintaučių graborių.

Dabar uždėjau savo locną

GRABORISKA

įstaiga

ANT TOWN OF LAKE

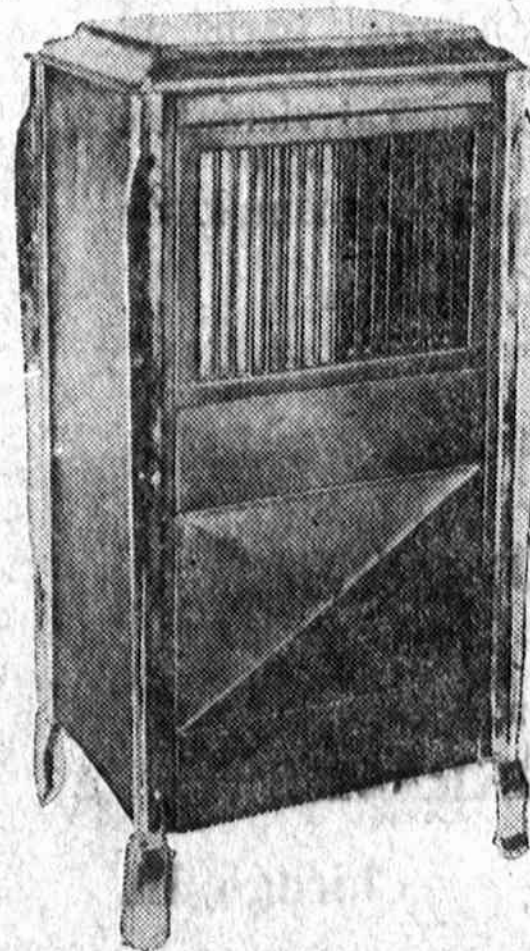
4603 So. Marshfield Ave.

Automobiliai del visokių reikalų, patarmavimas dieną ir naktį.

Visuotinė reikalavimas kreipkitės pas I. J. Zolp, dieną ar naktį Telefonas Boulevard 5203.

Privatiskas ligonvežimis (Ambulance).

"The Pudark" Aliejaus PEČIUS

Dega kerosinas su oru mažame pečiuje. Vieno galiono užtenka 20 iki 24 valandų, daro mėlyną liepsną be dūmų, visa smarvė eina į kaminą.

Galima matyti Naujienu ofise ant Bridgeporto 3210 So. Halsted St.

Taipgi mes įtaisome mūsų aliejaus aparatą į furnace, boilerį, ar pečių.

THE PUDARK HEATING APPLIANCE CO.,
2634 W. Lake St. Tel. West 6726

PER 12 DIENŲ Į LIETUVĄ

Greičiausia vandeniu kelionė Su ypatingu ekskursijos palydovu su staptelėjimu prie Southamptonu, del Danzigo, Pillavos, Memelio ir Libavos, ant vieno iš trijų greičiausių jurių milžinų, kurie aplėdžia New Yorką kas UTARNINKAS.

Visi trečios klasos pasažieriai kambariuose.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA.

Taipgi per Liverpoolį ir Glasgową.

SCYTHIA Rugs. 28

TUSCANIA Rugs. 30

LACONIA Spalio 5

Laivakorėjų ir informacijų kreipkitės prie artimiausio agento jūsų mieste, arba apielinkėj.

French Line

Jurėmis visa kelionė į ir iš Lietuvos garlaiviais:

LA BOURDONNAIS Rugs. 28

LAFAYETTE Rugs. 30

PARIS Spalio 4

CHICAGO Spalio 5

Puikiausias sutvarkymas — kambariai dvieji, keturiems ir šešiams žmonėms, su prausimosi blydu, bėgančiu vandeniu kiekvienas kambaris, Valgomasai kambaris, rūkymai, baras, barberinė, atdaras padangtas viršus, puikiausias prancūziškas valgis, vynas ir alus teikiama veltui, muzika, šokių. Kartu yra ir perkabėtojas.

Tik ant amerikoniško arba lietuviško pasporto, francūzų vizos nereikia. Visais reikalais kreipkitės prie vietos French Line agento, arba į kompanijos ofisą, 19 State Street, New York, City.

Chicago ofisas 133 N. Dearborn st.

Lietuviška Aptieka

Užlaikome visokių pasėkmingų gyduolių ir šakny parveštų iš Lietuvos. Reikalaukite "Bitter Wine" kraujo gaivintojo. Su reikalavimais visados kreipkitės šion aptiekon.

Antanas Rymdeika

1338 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.

MENESIŲ-MENESIAI KENTĖJIMU.

Kaip Baltimorės mergelė atgavo savo sveikatą.

Baltimorė, Meriland. — "Per keleto mėnesių aš kentėjau begalinus skausmus ašakms gulus ir buvau nusilpusi. Negalėjau miegoti naktimis kaip reikia dėl skausmų nugaroj. Viena diena namie as radau jusų knyga ir perskaiciusi tuo jau pradėjau vartoti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Aš gavau labai gerus rezultatus ir nekurios mano draugės vartoja tas gyduoles ir dabar. Jūs galite vartoti šį laiška kaip paliudymą del kitų merginų gero, taip kaip anie laiška jusų knygoj pagelbėjo man". — Rose Waldner, 3018 Roseland Place, Baltimore, Md.

Si tiesa labai tankiai yra išreikiama laiškuose rekomenduojant Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Tos moteris žino kaip jos kentėjo ir visus savo simptomus išpasakoją savo laiškuose. Ir kap jos galu-gaus pasveiko. Jų yra paprastai papasakojimai, kad pagelbėjus kitoms moterims.

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound yra gyduolės padarytos iš gydančių šaknelių ir žiedų, be jokiu priemaisiu, kad pagydžius moteris, kurios taip tankiai sėrga, kur apsi-reikia skaudėjimu nugaros, silpnumo, nervuogumo ir natūralima energijos ka nore veikti arba kūrere eiti. Jos pagelbėjo daugeliui moterų. Ko del nepabandyti jų?

ŠIANDIEN PINIGŲ KURSAS

Siunčiant Lietuvon per mus: 9c. už 100 auks.

arba 1,112 auks. už \$1.00

Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas

Pristatymas užtikrintas Trumpame laike

Central Manufacturing District Bank State Bank

Clearing House Bank 1112 West 35th Street Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS

Gydytojas ir Chirurgas Ofisas: 2816 So. Michigan Ave. Valandos: nuo 10 ryto iki 3 val. po piet. Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 787

DR. MARYA DOWIATT-SASS

Katit sugrįžo iš Californijos ir vel tes savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.

Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėdienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294 Ofiso tel. Boulevard 9698

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.

Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3243 South Halsted St. Tel.: Boulevard 7179

VALANDOS: 9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare Rezidencijos Tel. Fairfax 5574 Chicago.

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėdieniais nuo 10 iki 1 val. po pietų.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8 po piet, 6 iki 9 vakare Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

1821 So. Halsted St., Kampas 19 ir Halsted St.

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St., CHICAGO, ILL. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare. Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Dr. Natalija Zukauskas

Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigias ir chroniškas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyru, moterų ir vaikų. Specialistė moteriškų ir merginų ligų.

943 W. 33rd Place Patariamai dovanai. Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak. 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTASIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val.: 10—12 r., 4—8 val. Ned. 9—12 Ofiso Tel. Boulevard 5913 Rezidencijos Tel. Lafayette 6174

DR. J. KULIS

Lietuviš Gydytojas ir Chirurgas Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare 3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kampas 18th St. Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak. Phone Canal 0267

Gyvenimo eiga

(Tąsą seką nuo 2-ro pusl.)

sumano tai atlikti geriausia, gyvena ilgiausia ir mažiausią gyvenimo panaudoja savo laimę.

Išnykusių gyvųjų istoriją galime skaityti iškasenose, uolų antpauose. Jų liekanos mums aiškiai rodo, kokie milžinai valdė mūsų žemę, kokie stebėtinai sutvėrimai aštriai kovoję del buvę, kokius milžiniškus tyrimus darė gamta, norėdama apgyvendinti žemę pastoviais gyventojais. Tos iškasenos parodo mums, kaip vieni gyvūnai buvo persilpnę išlaikyti kovos del buvę smugius; kiti persunkę, per milžiniški konkuruoti su greitesniais ir lengvesniais; dar kiti taip stebėtinai godūs, jog žemę negalėjo jų išmaitinti.

Jie visi buvo gamtos padariniai. Žiūrint į tai paviršutiniai, atrodo, kad visi tie silpnučiai ir milžinai gyvūnai buvo nulipinti iš molio be mažiausios dailės, gabumo ir apgalvojimo. Tai atrodo lig aklų žmogaus darbas — be meno ir dailės. Žodžiu, tie visi senai pranykę gamtos tvariniai mums atrodo kaip aklų akstinio padariniai. Gyveno silpnučiai ir milžinai! Kur jie šiandien? Kodel gamta tvėrė tokius „neapgalvotus“ gyvius?

Gamtos darbuotė planinga.

Žiūrint į tą viską paviršutiniai, mums atrodo, kad gamtos darbuotė nebuvo planinga, tikslinga — ji, taip sau, lipino naujus tvarinius ir kėlė jų formas. Bet tikrenybėje yra atbulai. Gamtos darbuotė yra neišaiškinamai planinga. Mažiausias tvarinys yra sutvertas pagal geriausią nustatytą planą. Ta planinga ir misteriška gamtos darbuotė tęsis per amžius.

Artesniam susipažinimui su tokia planinga gamtos darbuote pastudijuokime negimusį kudiškį. Nuo dienos motinos kiaušinėlio užsivaisinimo iki dienos kudiškio gimimo pereina embrioniškas atsikartojimas visų gyvybės formų, visų procesų, kuriuos gyvenantieji ant žemės sutvėrimai pergyvena. Šešios savaitės po kudiškio gyvybės atsiradimo negimusį žmogystą negalima atskirti nuo žemesnių gyvybės formų. Vėliau jis yra panašus į beždžionę — jo kojos, rankos, galvos kiaušas ir liemuo yra kaip beždžionės. Pirmo gimimo besirutuliojantis kudiškis prima vis aiškesnę ir aiškesnę žmogišką formą. Jis pergyvena gyvūnų įvairavimo procesą ant mūsų planetos. Pagalios jis gimsta pavidale stebėtinai gražios, dailios žmogystos. Taip stebėtinai yra planinga gamtos darbuotė!

Kai kam tai gali pasirodyti baugu, klaidu, nepatikėtina.

Bet tai yra neužginčijami faktai. Aš, skaitytojas, mūsų tėvai, draugai, kunigai, popiežiai ir visa žmonija išsirutulojome motinos yščiui. Mes visi pergyvenome tuos klaidinius ir keistus gyvūnų pavidalus. Tos pačios gamtos pajėgos sutvėrė žmonią, gyvūnus ir augmenis. Milžinas ir silpnutis, baisunas ir taip vadinamas civilizuotas žmogus, milžiniški papartiniai medžiai, kurie sukūrė pavirto į anglis, kai šildo mus ir aliejus, kai neša mūsų mašinose ir automobiliuose, — tie visi dalykai yra gamtos tvariniai, produktai mums nematomų ir nesuprantamų pajėgų. Kaip žingeidai apie tai mąstyti, rašyti ir skaityti!

Ką tai reiškia?

Skaityti aukščiau išdėstytas mintis ir paduotus faktus, kyla klausimas, ką visa tai reiškia? Pamėginkime dailiai į tai atsakyti.

Nuogom akim nežiurimi gyviai, silpnučiai, keisti gyvūnėliai, milžinai dinosaurai — žemės paviršiaus baisunai, beždžionės ir civilizuotas žmogus, — jie visi persto nesustojančią gyvenimo eigą. Visi sutvėrimai yra ilgų amžių evoliucijos produktai — sumaningos gamtos tvariniai. Tai reiškia, kad kiekvienas gyvas sutvėrimas, kurs gyvena ar kadaise gyveno ant žemės, turi protėvius, bočius žiloj senovėj, ir tie protėviai-bočiai turi dar senesnius protėvius-bočius dar žilėnėj senovėj. Ir taip be galo, žemyn evoliucijos laiptais, protėviai turi protėvius iki jie visi susieina prie vieno žiliausio senelio.

Tie visi tvariniai, ta visa gamtos darbuotė rodo, kad gyvenimas nei valandėlei nesitovi ant vietos. Stebėtinai permainos, kurios įvyko milijonai metų atgal, apsireikš ir ateityje. Yra tvirta pasitikėjimo, kad kur kas stebėtinėsenės permainos įvyks laike ateinančių milijonų metų. Tų permainų mes nebeprigysime — jau busime dingę pračities tamsumoje.

Mes žinome, kad mūsų planeta žemė, šildoma saulės ir palaikoma lygsvaroj jos pajėgomis, keliaus savo orbita beribėj visatoje per milijonus metų. Mes taipgi žinome, kad tuose busiančiuose šimtmečiuose įvyks stebėtinų permainų. Pasaulis nuolat žengs pirmyn — ne atgal. Laiks nuo laiko nauji pagerinimai bus įkūnyti gyvenimui. Bet tai nebus per amžių amžius. Kokią nors dieną, už šimtų milijonų metų ateityje, įvyks pasibaisėtina, mūsų protu neįsivaizduojama katastrofa. Ateis diena ir valanda, kurioj saulės šiluma ir žemės vidurių karštis galutinai išsisems. Mūsų planeta žemė, kartu su visa sauline sistema, mirs, kaip pavieni žmonės miršta. Žemė ir saulė pasileis beribėn visaton ir

lėks visu smarkumu per daugumą į nežinybę. Tuomet įvyks teologų aiškinama „svieto pa-baiga.“ Jokie aniuolai netrūbys, kaip maldaknygėse, skaitome. Jokios misteriškos dvasios, nedarys pokylio toj pasibaisėtinaj dienaj. Vienok svietas tuo nepasibaigs — žmonės, gyvūnai ir augmenys gyvens ant kitų dangiškų kunų.

Bet mūsų žemė, visi ant jos sutvėrimai, saulė su visomis planetomis yra gamtos tvariniai. Jie visi yra sutvėrti ne iš nieko, kaip sako „šventas raštas,“ bet iš medžiagos. Toliau mes žinome, kad medžiaga yra amžina — jos nėra galima sunaikinti nei sutvėrti. Mes galime tiksliai perkeisti jos formas. Medžiaga nuolat keičiasi — pergyvena rituliojimosi procesą. Tai yra aišku iš to, kad saulė su visa savo sistema ir jos gyventojais, kurią dieną pasileidusi dausoje, negali pavirsti į nieką. Iš jų susitvers nauji tobulesni pasauliai. Tokį saprotavimą galime paremti faktų, kad numirėliai grabuose kapinėse nepavirsta į nieką. Jų lavonai cheminiai išsiskirsto į mineralines druskas ir dujas. Jie susigrupuoja iš naujo gyvūnų organizmuose, pavirsta dalimi gyvo kuno arba gimsta pavidale naujo kudiškio.

(Bus daugiau)

ATIDAI ROSELANDO IR APIELINKES LIETUVIŲ

Turiu garbės pranešti, kad atidariau gražią lietuvišką aukso ir laikrodžių krautuvę.

Ant visų tavorų kainos numazintos per visą šią savaitę, naujiems draugams ir kostumeriams.

Taipgi taisau laikrodžius, laikrodėlius ir visokius aukso ir dalykus. Esu diplomuotas akių daktaras, egzaminuotu akis ir priskiriu akinius.

CHAS MICHEL,
10837 So. Michigan Ave.
Tel. Pullman 0805 rez. Blvd. 7027

KONTRAKTORIUS

Budavoju murinius ir medinius namus, o jeigu kas norėtų medžio darbą pats dirbti, tai aš tamsitai pirmos rūšies murą pamurinsiu už prieinamą kainą.

P. Kaspar

3827 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 0238.

Sveikatai ir Linksmumui

Gerk
South Side Beverage Co's.
"Malt Tonic"

Tai yra tikras Tonikas nuo nervų ir silpniems žmonėms. Rekomenduotas visų gydytojų.

FREDERICK BROS.

3700-10 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 2538.

Taipgi "Vego" ir "Extra Pale" Brands.

Amerikos Pilietis

Surengė J. Ilgaudas

Puslapių 63.

Pilniausi pamokinimai kaip tapti Suvienuotų Valstijų piliečiu. Lietuvių ir anglų kalboje. Taipgi sutrauka suvienuotų Valstijų konstitucijos. Kiekvienas norintis likti Suvienuotų Valstijų piliečiu, privalo įsigyti šią knygę. Pinigus galima siųsti krasos ženkleliais.

Kaina 25c.

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Geriau ir Pigiau Užsiprinumeruoti Naujienas Ant Cielų Metų

Visi Naujienų skaitytojai šmet gaus dvi labai puikias ir naudingas metines dovanas: puikų 12 lapų kalendorių ir didelį gražų metraštį su daugybe patarimų, pamokinių, informacijų, žinių ir adresų visų biznierių, daktarų, advokatų, aptiekorių, barberių, hotelių, grocerių ir kitokių biznių bei profesijų. Tai vienintelė knyga lietuvių kalboje, kuri gali but naudinga kiekvienam, kuris geidžia turėti naudos iš savo gyvenimo.

Užsisakyk Tuojaus NAUJIENAS

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

"MIZAR" — karalius

Visų gyduolių gydumui reumatizmo. Gvarantuotos gyduolės nuo slogų, rankose ir kojose skausmų, strėnos, pečiuose ir šlaunų visame kune. Visos šios ligos galima išgydyti per 3 kartus, varjant Mizar.

Nėra skirtumo, kaip sena ir ap-
leista liga, bus išgydyta. Puodas
kainuoja \$4 ir \$6. Galima gaut
pirtk nuo išdirbėjo

JUOZAPAS SOROKOWSKIS,
2424 W. Superior St., Chicago, Ill.

DR. W. YUSZKIEWICZ

Gydo visokias ligas: galvos, akių, reumatizmą, paralyžius; taipgi kitas visokias gydaug gamtiškais budais.

1407 Milwaukee Ave.

Tel. Humboldt 5849

Dr. A. J. Tananevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir gyvenimo vieta
10821 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 3213

Val. 8:30 iki 10 ryto; 1 iki 3 po
pietų; 7 iki 9 val. vak.

Rezidencijos Tel. Yards 5142

Val.: 10 ryto iki 8 vak.

DR. A. R. MERSCHATIS

DENTISTAS

Ofiso Tel. Boulevard 7179

3243 So. Halsted St., Chicago.

Nedėdienias pagal sutarimą

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvys gydytojas ir Chirurgas.

10900 Michigan Ave.,

Roseland, Ill.

Tel. Pullman 0342 ir Pullman 0349

Val. 10—12 ryte ir 7 iki 9 vakare.

Dr. M. T. Strikol'is

Lietuvys

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 So. Ashland Ave.

Val. 6 iki 8 vak.

Ofiso Tel.: Boulevard 7820

Namų Tel.: Lafayette 0263

PINIGAI

IS
West Pullmano

Lietuvon

West Pullmaniečiams ir kitiems pietų Chicagos gyventojams patogiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Kartano aptieka, 523 W. 120-th St., West Pullman, Ill. Pingai nueina Lietuvon greitai su pilna gvarantija. Iš West Pullmano siųskite pinigus Lietuvon per Naujienų Skyrių Kartano aptiekoje, 523 W. 120-th St., West Pullman, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuviai Akių Specialistas

Pasigynas akių (tempiams, kurie esti, oriekastiniai galvos skaudėjimo, svaigulio, akių aptemimo, nervotumo, skandama akių karštį, atitaiso reivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose — ezaminavimas daromas su elektra parodantia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklų vaikus.

Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

PUIKIOS NAMINĖS GYDUOLĖS

(Geras tonikas)

Žinomas per 25 metus

Nežiurint kokią ligą ar nesmagumą turėtumėt arba nerastumėt tinkamo daktaro, ATEIKITE PAS MANE, aš patatysiu jums ant kelio sveikatos su pagalba mano PUKIŲ NAMINIŲ GYDUOLIŲ. Mes taipgi siunčiame pastu — \$1.25 už butelį.

HELEN SCHYMANSKI
1958 Cortland St., Šiaur-Rytinis kam-
pas Robey St.
Phone Armitage 4913
Chicago, Ill.

St. Paul's Hospital

828 West 35th Pl.

Ligoj palago ir prižiūrėjimas per 10 dienų normaliuose atsitikimuose \$65.00.

GYDUOLĖS NUO REUMATIZMO per 19 metų dirbdamas aptiekose Lietuvoj ir Amerikoje surinkau geriausius receptus nuo reumatizmo, lengvai prašalinti galima vartojant mano išdirbtas gyduoles nuo reumatizmo. Toliau gyvenantieji, reikalaukite per pašta, prisiųsdamas 1 dolerį, arti gyvenantis ypatiskai. Z. Lukauskas, 3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mo-
stis lengvai prašalina viršm-
nėtas ligas; mums šiandie dau-
gybė žmonių siūnia padėka-
vonės pasveikę. Prekė 50c per
paštą 65c arba dvi už \$1.05.
Knyga: "SALTINIS SVEI-
KATOS", augalais gydytis,
kaina 50 centų.

Justin Kulis

3259 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Paino Tablets

Prašalina skaudėjimus galvoj, nugaroj, strėnose, muskuluose; gerai atitai-
gliame ir chroniškaime reumatizme,
neuralgijoj ir tt. Geriausias vaistas nuo slogų ir influenzos. Lio-
suoja vidurius. Pabandykite ir vi-
sada vartokite. Gaunamas visose
aptiekose ir pas išdirbėjus. Kaina
50 centų.

PAINO CHEMICAL Co.

1824 Wabansia Ave.,

Chicago, Ill.

Serganti žmonės yra užprašomi pasitarti su Dr. Ross.

DYKAI PATARIMAI

Geriausi AMERIKOS IR EURO-
POS gydymo budai nuo

Chroniško
Nervingumo
Kraujo
Slapumo
ir
Privatinių
Ligų

Jeigu jūs turite bilę kokią ligą, nenusiminkite. Atvažiuokite kad ir iš toli suteiksiu geriausį gydymą.

DR. B. M. ROSS

35 South Dearborn St.

(Kampas Monroe ir Dearborn St.)

Imkite elevatorių iki 6-to aukšto

Priėmimo kambarys 506,

Chicago, Ill.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedė-
dienias 10-1 po piet. Panedėlyj,
Seređoj ir Subatoj vakarais 6-8 v.

TRISDEŠIMTS METU TOJE

PACIOJE VIETOJE.

Vieta kurioj tukstančiai žmonių
liko išgydyti, tai geriausia vieta
ligonių atsilankymui.

Circlet pats veikia, tik užsi-
mauni per galvą, sušvegi per
juosmenį ir išsitauso. Jei ne-
gali gaut, prisiųsk krutinės
mėrą, antrašį ir \$1.50, o iš-
susiame Circlet. Sizes 34 to 48.
Nemo Hygienic-Fashion Institute
120 E. 16 St. New York, Dep't M.

Užsilaikyk vėsiai — elektro vėdyklė tai padarys

Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir aukščiau. Namuose dratus iš-
vadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.

Bridgeport Electric Co.,

1619 W. 47th St.,

Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

Pasidarykite tokius namus, kuriais turėtų buti

Kietmedžio grindys, turi but uždėta ant senų grindų už sekamas

kainas: už ketvirtainę pėdą:

Svarių aržuolo išgrindimui po 12c.

Parinkto aržuolo išgrindimui 10c.

Svarių klevo išgrindimui 10c.

Galime pagelbėti tamistai, jei manai budavoti ir dar ne esi pasko-
los užtraukęs.

MORGAN PARK LUMBER CO.,

Tel.: Beverly 1279, 0397. Mes pristatom. 1955 W. 111th St.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kodas 8922

2514-16 Roosevelt Rd.

Arti St. Louis Ave.,

CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ZINIOS

NAUJAS SVETYS.

Vakar "Naujienu" redakcijon atsilankė Karolis Jablonskis, kurs trys dienas atgal atkeliavo Chicagon su savo šeima iš Sibėrijos. Jis papasakojo labai įdomių dalykų apie Rusiją. Pergvenęs Rusijos revoliuciją, Kerensko valdžią ir nemažai darbavęs prie Sovietų valdžios. Maskvoj dirbęs finansų ministerijoje ekonominio skyriaus viršininku, Petrograde ir Čitoj vyriausybės knygvedžiu, Barnaule ir Harbine geležkelių tarnyboj, Kieve ir Omske komunistų organizacijose.

Karolis Jablonskis labai piktinasi sovietine tvarka. Vėliau žada parašyti Rusijos Revoliucijos išpuodžius.

ATSUKS LAIKRODŽIUS.

Rugsėjo 24 dieną, tai yra ryto 2 valandą ryte, miesto laikrodžiai bus atsukti vieną valandą atgal. Tuo laiku užbaigs šviesos taupymo periodas. Taigi ateinantį pamedelį darbininkai, o ir šeimininkai, galės pamiegoti vieną valandą ilgiau.

Lietuvių Rateliuose

Town of Lake

Svarbios prakalbos.

Atidžiai perskaityk ir pranešk savo draugams.

Vyrai ir moterys, vaikinai ir merginos, jauni ir seni socialistai ir tautiečiai, komunistai ir katalikai, parapijonai ir bedieviai, — visi Town of Lake lietuviai, jusų senai laukiama diena ir valanda artinasi. Nedėlioje — Sakau rytoj, rugsėjo 24 dieną, Elias salėj, 1809 W. 46-th St., įvyks svarbios, madingos, žingeidžios ir pamokančios prakalbos. Jas rengia Lietuvių Socialistų Sąjungos Pildomas komitetas. Prakalbos prasidės trečią valandą po pietų tai yra tokiu laiku, kad nepakenkti parapijonų pamaldoms.

Townofleikiečiai, kurie taip ilgai laukėte prakalbų, jums yra svarbu žinoti kas kalbės ir apie ką kalbės. Užtikriname, kad nebusite suvilti. Jūs ir patys tai gerai žinote. Kalbės "Naujienu" redaktoriaus P. Grigaitis, kurio visuomet susirenka paklausti visos lietuvių srovės, ir M. Jurgelionienė, veikli, gabi ir lietuvių moterų širdis gerai pažįstanti darbuotoja. Kalbėtojai aiškina apie rinkimus ir Lietuvos Seimą ir apie Lietuvos piliečių registraciją.

cija. Prakalbų svarbumas kalba savaimi.

Amerikos lietuviai darbininkai! Kodel jus manote, kad šios prakalbos bus taip svarbios ir kodel jus visi eisite jų paklausti? Kalbės Grigaitis, lietuvių darbininkų vadas Amerikoje. Socialistams svarbu skieiti tiesą lietuvių darbininkų tarpe ir nuvesti bėgančius gyvenimo reikalus kuo nuosiūkiau. Tuo tikslu jie ir rengia prakalbas. Visiems — socialistams, komunistams, tautininkams ir katalikams dartinė politinė padėtis Lietuvoje — rinkimų kampanija Seimui, yra baisiai svarbus klausimas. Jie girdėjo visokių kalbėtojų visai kalbant apie tai. Jie nori išgirsti ir socialistų, komunistų, tautininkų, katalikų kalbą. Jie nori išgirsti ir socialistų, komunistų, tautininkų, katalikų kalbą. Jie nori išgirsti ir socialistų, komunistų, tautininkų, katalikų kalbą.

Jums bus aiškiai išdėstyta St. Seimo darbuotė, mokyklų ir žemės reformos įstatymai ir seimo priimtoji Lietuvos konstitucija. Bus įrodyta kokios valdžios nori Lietuvos liaudis. Darbininkai, kad padarius Lietuvą pilnai laisva nuo Rusijos žandaro bato ir kazoko bizuno ir demokratiška. Mes visi Amerikos lietuviai norime tokios Lietuvos tyarkos. Bet kaip tokią tvarką Lietuvoje įsteigti? Kur apie tai sužinoti? Prakalbose — nedėlioje, rytoj, 3 val. po pietų, Elias salėj, ant Town of Lake. Visi į prakalbas!

Antras labai svarbus dalykas — tai Lietuvos piliečių registracija Amerikoje. Žinome, kad sulig Lietuvos valdžios patvarkymo, Amerikos lietuviai, kurie nenori prarasti turto ir pilietinių teisių tėvynėje, turi užsiregistruoti ir užsimokėti \$10 metinę duoklę. "Paraliai juos žino," sako parapijonai, komunistai ir tautininkai, "registruoti, ar neregistruoti?"

Iš tiesų, kelius klausimas. Bet jis bus lengvai išsprendamas ir suprantamai aiškinamas rytoj, 3 val. po pietų, Elias salėj. Vieni mums aiškina "neregistruoti, antri — registruoti — treti — protestuoti prieš Lietuvos valdžią ir ketvirti — dar kitaip. Žmogau, kur tu jų visų ir besuklausysi. Pasisitojės kaip ant kryžkelio, nežinai kuriu keliu pasukti. Registracija taip kvaršina mūsų galvas. Užsiregistruosi — prarasi Amerikos pilietybę ir neteksi dešimtdolerinės. Nesiregistruosi — prarasi tėvynės pilietines teises ir turta. Nesiregistruosi kada panorėsi tapti Lietuvos piliečiu — turėsi ten išgyventi 10 metų. Pragyvenęs Lietuvoje kaip Amerikos pilietis keturiš metus, prarasi Amerikos pilietybę — liksi pabasta: nei Amerikos nei Lietuvos pilietis. Tuomet Lietuvos valdžia gal tavęs nenorės. O tu budamas niekieno pilietis negauni pasporto įvažiuoti į kitą šalį. Amžina bėda!

Bet, gerbiamieji lietuviai, mums nėra reikalo kvaršinti savo galvas — puliti tokion nemelton desperacijon. Paveskime tą galvosukį P. Grigaičiui ir M. Jurgelionienė. Lai jie ji išriša mums. Jų galvas — tai ne kapusto. Susibuntavokime visi ir — marš į prakalbas. Nepalikime nė savo kaimynų. Visi į prakalbas! Vyrai ir moterys — marš!

— Susirūpinęs Parapijonas.

BRIDGEPORTAS.

Lietuvių kalbos mokykla.

Nuo rugsėjo 25 dienos šių metų, atsidaro nauja lietuvių kalbos mokykla. Joje bus dėstoma Lietuvių kalbos gramatika ir sintaksė.

Tėvai, kurie suprantate savo gimtosios kalbos svarbą, tikrai, jog visi atsisiųsite savo jaunus vaikučius ir tas pamokas, kurios bus vedamos tikrų lietuvių, pasiūvenusių tautos laibui dirbti.

Mokestis už mokslą prieinama. Pamokos bus po pietų, kaip iš kitų mokyklų vaikus paleidžia, tai yra dienos laiku.

Visa Bridgeporto kolonija turėtų pasinaudoti taja proga. Mokslas prasidės pamedelį, rugsėjo 25 dieną, ketvirtą valandą po pietų.

Tėvai gali užrašyti savo vaikučius subatoj (šandie) po pietų iki septintos val. ir nedėlioje bile valandą.

Mokyklos antrašas: 816 W. 31 St., Raymond'o Institutas.

— Mokyklos Komitetas.

BRIGHTON PARK.

Po audros.

Draugai darbininkai, kas sugelbės mus, jei ne mes patys? Tai žinoma visiems, bet kurie to nenori pripažinti. Peritais metais buvo užėjusi audra — komunistai grovė mūsų organizaciją ir mulkino milijonas. Tiesa, jie dar ir šandie tuo užsimia. Bet jau ta audra praėjo — giedra užstos. Klerikalai su komunistais nepajėgia ilgai mulkinti lietuvių darbininkų.

Darbininkai, mes turime ką nors veikti, kad supažindintus mūsų busiančius draugus su tik pakvaišėlių darbeliais, su svarbiaisiais darbo klasės reikalais ir kad juos apšviesti. Mes turime jiems teikti teisingų informacijų visuose gyvenimo reikaluose. Darbininkų minios jau ilgai nebetiki klerikalų ir komunistų informacijoms — tai juos skriaudžia ir klaidina. Gyvenimo patyrimai tai aiškiai parodė.

Aš manau kad kiekvienas protaujantis darbininkas supranta, kad po audros turi būti giedra. Laikas mums eiti arti visuomenės dirvonų — skieiti šviesą minij tarpe. Pastaruoju laiku Lietuvių Socialistų Sąjunga sujudo darbuotis. Prakalbos rengiamos visuose kolonijose. Ji neaplenkė ir mūsų — čia vakar įvykusios prakalbos gerai nusisekė. Mūsų vietinė LSS. 174 kuopa sukruto darbuotis.

Bet tai dar neviskas — dar to nepakanka. LSS. 174 kuopa gali ir turėti daugiau pasidaruoti. Vienomis prakalbomis galime dalelę tiesos paskleisti minij tarpe. Bet mums reikia pasistengti nepavydėti paskleisti minios visą tiesą. Tai galima atlikti surengiant daugiau panašių prakalbų. Duokime žmonėms progos patirti apie visus politinius įvykius Lietuvoje. Lietuviai amerikiečiai tuo labai įdomauja.

LSS. kuopiečiai parodykime savo veiklumą. Stokime darban. Švieskime darbininkų minias. Padėkime joms apsisaviti nuo klerikalų ir komunistų informatorių. Rengkime daugiau prakalbų ir raginkime savo draugus ir pažįstamus jas lankyti.

Valio LSS. 174 kuopa! — K.

BRIDGEPORTAS.

Atsakymas Krumplyui.

"Naujienu" nr. 219 Krumplys rašo "Iš po Simono Daukanto pastogės". Ten jis meluoja ir klaidina "Naujienu" skaitytojus. Jis sako, kad T. Janulis kalbėjo tokiu užikarščiavimu prieš V. Paplauską ir nesimą išnešti protesto rezoliuciją prieš Lietuvos St. Seimo priimtą rezoliuciją, kad nebuvo galima suprasti ką jis kalba.

Tai melas. Krumplys galėjęs suprasti ką aš kalbėjau. Štai mano žodžiai: "Tokią protesto rezoliuciją išnešti socialistai su sandariečiais arba pamokytais, kurie rengė apvaikščiojimą Seventh Regiment salėj rugspjučio 20 d. š. m. Argi ta rezoliucija bevertė, juk ji buvo pasiūsta Lietuvos valdžiai vardu visų Chicago lietuvių. O jei dar tokios rezoliucijos neužtenka, tai Chicago Lietuvių Taryba, kuri atstovauja veik visus Chicago lietuvius, gali išnešti kitą.

Chicago Lietuvių Taryba yra politinė organizacija ir prie jos priguli Simono Daukanto draugija."

Dabar tur but bus Krumplyui aišku. Bet kam šokai ginti naują V. Paplauską išnešimą protestuoti prieš Lietuvos valdžią, kam ji apkrauna Amerikos lietuvius registracijos mokesčiais. Čia aš ir vėl atsakau, kad mangs neapkravė ir aš neturiu su tuo reikalo, nes esu Amerikos pilietis. Kam sunkus tokie mokesčiai, lai tie ir protestuoja pavieniais.

Tada vice-pirmininkas atsisako ir sako, kad reikia protestuoti. Čia dar vienas norėjęs kalbėti tuo reikalu, bet kažkas inėšė uždarsti susirinkimą, kurį pirmininkas ir uždarė. Bet Krumplys rašo, kad nutarė išnešti protesto rezoliuciją prieš Lietuvos valdžią ir konstituciją ir V. Paplauską įgalintą patiekti protesto rezoliuciją sekamam susirinkimui.

Tai yra melas. Simono Daukanto draugija nenutarė to ir neigaliojo V. Paplauską pagaminti jokios rezoliucijos. Taigi man rodo, kad Krumplys, bet ne Janulis vargšas.

— T. Janulis.

PER VERGUS PRIE ŽVAIGŽDIŲ.

Pirm 55 m., rugp. 25, 1867 m., Michael Faraday, didžiausias pasalyj eksperimentalis chemistas mirė Hampton Court, netoli Londono. Buvo, ar biskelį, ar visai be apšviatos, bet jo sunkus darbas pastatė amžinoj neužmirštyj. Jo dieniniuose užrašuose randame 16,045 skirtingus eksperimentus, kurie buvo vien žmogaus naudai pateikti, kad pasaulis būtų laimingesnis ir sveikesnis. Lotynų patarlė sako: "Per aspera ad astra" (Per varžus prie žvaigždžių) buvo gerai jo užtaikoma, kaip pirm jo, taip ir po juom. Kurie vartoja Trinerio Kartų Vyną, pasiūsiuosija nuo vidurių užkietėjimo, gasų viduriuose, apsto apetito, žalvos skaudėjimo ar kitokių vidurių nesmagumų ir tas dar nereiškia metų daugumo, arba didžiausių eksperimentų, kuriuos darė pirm šios populiarių gyduolės, kuri dabar yra iškilusi iki aukščiausiam laipsniui. Užlaikyk visuomet Trinerio Kartų Vyną savo šeimyninėj sėputėj! Tamstos vaistininkas, arba vaistų pardavėjas turi ir kitus užtikrintus Trinerio prirengimus į stakę — Trinerio Linimentą nuo reumatizmo, Trinerio Kosulio Sedative nuo slogų, Trinerio Antiputrin, neturįs sau lygaus gargaliavimui, burnos plovimui ir žaidų mazgajimui etc. — pamėgink juos!

Pranešimai

G. D. L. K. Vytauto mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, rugs. 24 d., 2 val. po pietų, šv. Kryžiaus parapijos svet., 46 ir S. Wood gat. Visi nariai malonėkt susirinkti, nes bus daug dalykų apspavstyti. — N. K. nut. rašt.

Lietuvių Baltos Letijos Pašalpinis Klubas rengia šaujų šokių vakarą, kurį įvyks nedėlioje, rugsėjo 23 d. M. Moldažo svet., 2242 W. 23rd Pl. Jau nimas yra maloniai kviečiamas ant naujų ypatingų šokių.

— Kviečia Komitetas.

Cicero, Ill. — Lietuvos Seserų Tautiška Draugystė rengia pasilinksminimo vakarėlį, kuris įvyks subatoj, rugsėjo (Sept.) 23 d., 7:30 val. vakare, B. Lukšto svetainėje, 1500 S. 49th Ave. Įžanga 25c ypatai.

— Kviečia Komitetas.

Bridgeport. — Vaikai, kurie nori mokintis muzikos, privalo susirinkti nedėlioje, rugsėjo 24 d., 10 val. ryto, ir Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Vėliau, kada darbas bus pradėtas, muzikos mokytojas Sarpalius žada nebeprimti naujų mokinių. Taigi tėvai neužmirškite nedėlioje savo vaikus pasiųsti į Raymond Chapel.

Tikietus "Birutės" šokiui, sėdėdį, spalio 11 galima gauti skelbėnijos: "Naujienu" red. 1739 So. Halsted St.; Universal State Bank, 3252 So. Halsted St.; Kulo aptiekio, 3250 So. Halsted St.; F. A. Jozapalcio aptiekio, 4550 So. Hemmatta Ave.; ir pas Birutėčius. — Vaidyba.

PRANEŠIMAI

L. S. S. VIII Rajono konferencija įvyks nedėlioje, rugsėjo 24 d., 10 val. ryte, Naujienu name, 1739 S. Halsted St. Visi delegatai prašomi yra susirinkti laiku. — A. Grebelis, Sekr.

"Aušros" Mokykla. — Pamedelįje, rugsėjo 25 d., prasidės žieminis sezonas "Aušros" Mokyklos, 3001 So. Halsted St. Mokymais bus: 1) Lietuvių kalbos — mokytojas A. Dvylys, baigęs aukštąją žemdirbystės mokyklą; 2) Anglų kalbos — mokytojas Jonas Lazdauskas, Louis Instituto studentas; 3) Visokios matematikos (rokundų) — mokytojas V. Mišeika.

Mokymais bus vakarais. Prisirasyti galima visada.

3001 So. Halsted Street.

Roseland, Ill. — Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės direktorių mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 27 d., 7:30 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 So. Michigan Ave. Visi direktoriai malonėktie atsilankyti į minėtą susirinkimą paskirtu laiku, nes turime daug svarbių dalykų apspavstyti. — Jonas Tamašauskas, sek.

North Side. Vaikai, prisizadėjusieji imti smulko lektijas, malonėktie susirinkti subatoj, rugsėjo 23 d., 2 val. po pietų, Dr. Montvido ofise, 1824 Wabansia Ave.

Pirmyn Mišraus Choro vienų merginų repeticija įvyks subatoj, rugs. 23 d., kaip 7 val. vakare Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Visos dainininkės, susirinkit, nes turim prisirengt prie busiančio savo koncerto. — Vaidyba.

Lietuvos Laisvės vyrų ir moterų pašalpinis ir politinis klubas turės savo susirinkimą septintadienį, rugs. 24 d. McKinley Parko svetainėje ties 39 gat. ir Western ave., 2 val. po pietų. Kviečiama visi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų.

— A. Juzavitiene, nut. rašt.

Bridgeport. — Susirinkimas užbaigimui velionio Vlodo Undaro reikalo įvyks nedėlioje, rugs. 24 d., 6 val. vak., Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi besirūpinę ir veikę tuo reikalu prašomi atsilankyti. — V. Mišeika.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU SAVO VYRO ANDRIJAUS Antanavičiaus, kuris prasišalino nuo manęs vasario 26 pasiimdamas su savim vieną 7 metų vaiką ir visus pinigų, palikdamas mane ir vieną varkelį ant Dievo apveizdos. Kas apie jį žinote kur jis randasi, bukite geri pranešit. Petronėlė Antanavičienė, 3125 W. Pershing Road, Chicago, Ill. Tel. Lafayette 3154.

JIESKAU SAVO TEVO J. STACKAUS. Mielas papunėlį, sugrįšk pas mums, mes vienos neturim ką daryti. Mama išvežė į ligonbutį. Grįšk greitai, mes tave mylėtume.

JULIJONA STASKUS, 2917 So. Lowe Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU SIMONO BUČIO, Pačelino iš Lietuvos Maletos valsciaus, Kavalniškų kaimo. Dabartinu laiku gyvena Chicagoje. Taipat jieskau Jono Nosikos, pačelino iš Latvijos Liubavos miesto. Pirmiau gyveno Brooklyn, N. Y. Turfu svarbų reikalą, atsisaukit. Jei kas žinote, malonėkt pranešti, busu labai dėkingas.

ALFONSA BIRBIRIS, 3726 So. Wallace St., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU apsivedimui našlės arba gyvanaslės. Aš našlys, turiu 2 vaiku, 36 met. amžiaus, turiu gerą biznį. Rašykite J. Kerikas, 660 W. 14th St. Chicago, Ill.

ISRENDAVOJIMUI

EXTRA RENDAI SALIUNAS prieš pat Crane Co. Vietą gerai ir biznis išdirbtas gerai. Kam reikalinga gera vieta, pasiskubinkite, nes nelgail bus. Kas pirmenis tai visugėrensis. Atsisaukite pas namo savininką.

FRANK URBICKAS, 4147 So. Kedzie Ave., ant 2 lubų

REIKALINGA VIETA DEL NEDIDELIŠS grosmės, kad butų kambariai del pagyvenimo. Arba kas turite nedidelį namą su ne daugiau kaip 6 kambariais už prieinamą rendą.

Praneškite: 1940 S. Halsted St.

RENDAI kampinė krautuvė ir 5 gyvenimui kambariai užpakalyj; priešais Public School, šiaur-rytinis kampas 51-mo Pl. ir Morgan St. Prieinama rendą. Tel. Blvd. 6856.

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS APSILDOMAS kambarys del merginos su valgiu prie gerų žmonių North Side arba West Side aplinkėje. Turėdami tokį kambarį pasaukite telefonu Humboldt 1292 tarpe 6 ir 7 vakare.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI didelis fruntinis kambaris — visoki parankumai.

3356 Emerald Ave.

3-os lubos.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI du kambariai dviem vaikinams sykiu, arba po vieną. Elektro šviesa, garu apšildoma ir maudyne.

3031 So. Union Ave.

RENDAI KAMBARIS DVIEMS vaikinams, merginoms arba vedusiui porai. Kambaris didelis ir šviesus fronto, su valgiu ar be. Galima matyt nuo 6 iki 9 val. vak., subatoj nuo 12 val. iki vakarui, nedėlioje visg dieną. J. K., 703 W. 21st Place, 3-os lubos priekis.

RANDASI ŠVIESUS IR PATOGUS kambarys del vieno vaikino arba dvių su valgiu arba be valgio. Su elektros šviesa, vanomis. Reikalaukit tuojau. 3247 So. Union Ave. (flatas viršutinis)

RENDAI kambaris vienam arba dviems vaikinams — šviesus ir švarus nuo fronto. Su valgiu ar be valgio. 1919 S. Peoria St., 3-ios lubos priekis.

KAMBARIAI parendavojiimui vienam ar dviem arba ženotai porai. Didėliai šviesus kambariai, elektros šviesa ir vana, Ona Cesnas, 1504 W. 20th St.

ISDUODU kambarį vienam ar dviem vaikinam arba merginom. Kambariai apšildomi štimu, 2-os lubos.

3237 Auburn Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARIS rendai vienam vaikinui, be valgio.

639 W. 18th St.

2-ros lubos priekis.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGU DENGĖJAI. Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, \$4.00. Automobilų trokų patarnavimas visoj Chicagoje ir aplinkė. Įsteigta 34 metai. Didžiausias ir geriausias įrengtas stogu dengimo jadas Chicagoje. Tiklat patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

EXTRA PRANEŠIMAS MOTERIMS. Pardudama geriausias rūšies vilnos nerinimas. Kaina už tolka 20c., 25c., 30c. ir 35c., taipat pardudame sveterius dideliems ir mažiems.

F. SELEMANAVIČIA, 524 W. 33rd St., kampas Parnell Ave. Medinis namas, 2-ros lubos

JIESKO DARBO

JIESKAU DARBO OFISE AR krautuvėje, neseniai išbėgęs iš bolševikų Rusijos ir vos kelios dienos pribuves Chicago kartą su šeimyna. Labai norėčiau gauti darbą lietuvių įstaigoje. Pagal profesiją esu knygvedys ir ilkus metus dirbes Rusijoje prie geležkelių užbugalteri. Kam tokio reikty meldžiu pranešti. Karolis Jablonskis, 1739 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ IR MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbu, pašto klerkų, laiškešų, geležinkelio klerkų, moterų, kaip klerkos — typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn Street, Room 209.

REIKIA vyrų arba moterų patyrusių dešrų kimšimui, taipgi moterų sujungti dešras.

BAKER FOOD PRODUCTS COMPANY, 4856 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA MOTERŲ IR VIRŠ 16 METŲ AMŽIAUS MERGINŲ Į DĖŽIŲ DIRBTUVE.

Kreipkitės:

RATHBORNE, HAIR & RIDGEWAY CO., 1418 W. 22nd St.

REIKIA 50 merginų lengvam nuo šmotų dirbtuvė darbu — gera alga. American Insulated Wire & Cable Co., 945 West 21st Street.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA moterų į kenavimo kambarį.

BAKER FOOD PRODUCTS

4856 So. Halsted St.

MERGINŲ reikia prie tvarkymo mažų pakelių filling ruime — lengvas darbas, smagios salygos. The Albert Dickinson Co., 35th St. ir California Avenue.

REIKIA MOTERŲ SKUDURŲ sortavimui — aukščiausia alga — nuolatinis darbas. Ateikite pamedelį prisirengę dirbt.

HARRY DRAY, 1447 Blue Island Ave.

REIKIA merginų abelnei dirbtuvės darbu.

Kreipkitės į

Superintendento ofisą

3132 So. Canal St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA 10 AGENTŲ TUOJAUS. Jei nori pirkti arba parduoti Real Estate arba formos žemę, ateikite ir pamatykit mus. Mes tokiame padėjime, kad suvesime į daiktą.

PUBLIC REALTY CO., not inc.

4509 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 1303

Insurance, Foreign Exchange, claim adjusting, legal papers. Veltui patarimai. Reikia tuojaus 10 agentų. L. A. Jacobson, advokatas, Walter S. Tadda, Notary Public

REIKIA salesmanų — turime labai puikla — pardavojimo propoziciją. Apasitarnaus vadovauja — gera komišna, kurią galėsite padaryti pinigų. Musų žmonės uždirba nuo \$100 iki \$300 į savaitę. Turi kalbėti gerai angliškai. Klauskit Mr. Herries, 611 Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

DARBININKŲ reikia prigelbėjimui prie mašinų, — nuo šmotų darbas, patyrimas nereikalingas.

Ateikite pasirengę dirbti.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

DARBININKŲ REIKIA.

Kreipkitės:

ROSENBAUM BROS.

Feed Mill.

87th St. & Stewart Ave.

MASINISTŲ REIKIA, GERI PATIKETINI vyrai, gyvenanti West Side, kuris galėtų investuoti \$1,000 už sėrą į biznį. Alga \$200 į mėnesį ir nuo sėrų pelnas. Kreipkitės tarp 9 iki 5.

MR. HART,

1427 Carroll Ave.

6-os lubos.

REIKIA moulderių ir mokytis molderystos, taipgi paprastų darbininkų. Kreipkitės tuoj į sandymo skyrių. Illinois Malleable Iron Co. 1760 Diversey Parkway.

VYRŲ reikia nuolatiniams į vidų darbiui. 45c į valandą.

E. F. HOUGHTON CO.,

3534 Shields Ave.

REIKALINGAS PATYRES BARBERYS, darbas ant visados, geras už mokymą, atliekate tiesiai į darbą, padėdij ar utarnike.

A. STASIULAITIS,

1405 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

REIKIA nituotojų pagelbininkų į plieno budavojimo šapą.

Kreipkitės:

2611 So. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI SALIUNAS SU gerais rakandais, renda pigi, smagus 4-ri rūmai del gyvenimo. Parduosiu už prieinamą kainą. Priežastis parduoti pirkau namą už tai turiau parduoti biznį. Atsišaukite:

3759 So. Wallace St.

SALIUNAS ANT PARDAVIMO labai geroj vietoj. Vienas salionas ant keturių kampių. Biznis gerai išdirbtas. Gera proga del reikalingo žmogaus.

2956 Emerald Ave.

PARDAVIMUI VIENAS IS GERIAUSIŲ gaminų pėčių su 3 kepyklom, visas percelino. Perkant mokeskai \$200.00, parduosiu už \$75.00. Taipgi naujas iše boksas ir stalvas setas už \$15.00. Kreipkitės:

5925 S. Bishop St.

Tel. Republic 4623.

PARDAVIMUI groseris ir delikatesen krautuvė, ant kampo. Pardavimo priežastis, nesutikimas partnerių.

2058 W. 21st St.

PUSDYKIAI BUČERNĖ Parduosiu pigiai, arba mainysiu ant namo, hile kokioj vietoj arba loto. Aukštesnė proga geram biznieriui, nevisada tokia proga yra. Tuoj bus parduota ar išmainyta šia savaitę. Kreipkitės pas: Frank G. Lucas, 4116 Archer Ave. Tel. Lafayette 5107.

PARDAVIMUI PUKIS SALIUNAS, geroj vietoj, per daug metų biznis išdirbtas, lietuvių ir kitatautų kolonijoj. Parduosime pigiai, kadangi apiečiame Chicago. 538 Bunker ir kampo Clinton Sts.

PARDOUDU BUČERNĖ IR GROSERNĖ ant pietrytmetinio krašto, visokių tautų apgyventa, ledų dirbama mašina, elektrika, kavos ir mėsos malama mašina, daug stakų, visas naujas, visi geriausi įrenginiai. Biznio daroma \$1000 į savaitę. Kaina \$5000 cash arba mainysiu ant bizniavo namo.

S. J. MITCHELL,

3214 So. Halsted St.,

2 lubos.

EXTRA! EXTRA

Pardavimui grosernė, labai pigiai, geroj vietoj visokių tautų apgyventa Atsiminkit, kad nedideliais toj apiečiū biizniai uždaryti, tarp kurių ir groseriai, labai gerai biznį daro. Daug lietuvių gyvena. Priežastis parduoti senatvė ir vienas be moters ir be vaikų negalioj apseiti.

OTTO AMSDEN,

6135 So. Halsted St.

BARGENAS — Soft Drink Parlor su Ice Cream ir kėndems parduodu ar parendavoju. Gera vieta, geras biznis, 3316 S. Union Av. Savininką matysit ant vietos

PARDAVIMUI GROSERNĖ, ARKLYS IR AUTOMOBILIUS. Atsišaukite:

621 W. 16th St.

PARDAVIMUI grosernė ir skanumų štoras. Gera biznio vieta, priverstas parduoti del priežasties ligos.

459 W. 38th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS LIETUVIJS ir lenkais apgyventa kolonija, norima parduoti umu laiku, nes savininkas anelidžia mėsą. Savininkas pildino tinkamas, renda tik \$30.00 mėnesiui.

4533 So. Marshall Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ pulkioj lietuvių kolonijoj, biznis geras cash ir kredito; parduosiu pigiai. Vaziuoju Lietuvon.

Atsišaukite laišku.

Box 125

1739 S. Halsted St.

Į TRUMPĄ laiką turi but parduota Fotografijų Studio. Gera proga profesionalui arba amatoriui, nes išmokinsiu už dyką. Kreipkitės į Naujienų ofisą No. 126.

PARDAVIMUI GROSERNĖ GEROJ vietoj, tarp lietuvių ir lenkų, visi nebrangiai. Pasiskubinkit, nes turi but greitai parduota. Kaina \$650.00. Atsišaukite:

4432 S. Honore St.

PARDAVIMUI salionas arba mainysiu ant automobiliaus, ar kokio kitoniškesnio biznio, gera proga. Atsišaukite:

2241 W. 21st St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ. Visokių tautų apgyventa. Biznis cash. Kambariai del pagyvenimo. Apleidžiū miestą. Priežastis parduoti už cash arba mainysiu ant namo. Galima matyti nuo 8 ryto iki 6 vak. 5832 S. Western Ave. Nedėlioms nuo 11 ryto iki 6 vak. 3042 W. 40th St. Tel. Lafayette 5773. Ed. Remeko.

EXTRA EXTRA

Pardavimui salionas labai geroj vietoj visokių tautų apgyventa. Kampinis salionas, sena vieta. Priežastis parduoti patirsit ant vietos.

4900 W. 14th St.,

Cicero, Ill.

PARDAVIMUI restaurantas lietuvių ir rusų kolonijoj. labai pigiai. Pardavimo priežastis patirsit ant vietos. 821 W. 14th St. Tel. Canal 3113.

PARDAVIMUI bučernė, visokių tautų kolonijoj. Biznis geras. Priežastis parduoti turiu du bizniū.

128 E. 39 St.

PARDAVIMUI čeverių krautuvė ir čeverių taisymo prie daikto šapą.

813 W. 35th St.

PARSIDUODA SALIUNAS, SEPA, išdirbtas biznis. Pagyvenimui 3 kambariai. Lysas ant 2 metų. Parduosiu už prieinamą kainą. Priežastis parduoti patirsit ant vietos.

3558 Parnell Ave.

PARDAVIMUI RESTAURANAS, geras biznis, tarp visokių tautų ir aplink dirbtuvės. Gera proga norintiam įsigyti biznį. Pardavimo priežastis patirsit ant vieos. J. L. 1734 Diversey Parkway.

PARDAVIMUI RESTAURANTAS lietuviams apgyventoj kolonijoj. Biznis išdirbtas gana gerai, priežastis parduoti patirsit ant vietos.

Kreipkitės:

Naujienos No. 128,

1739 So. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, APGYVENTA lietuviams, afriais ir vokiečiams. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Patyrusiam žmogui gerai vieta. Pardavimo priežastis — nesutikimas partnerių.

3601 Union Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS GEROJ bizniškoj vietoj, svetainė gale salionu, biznis geras daromas. Priežastis parduoti patirsit ant vietos.

Atsišaukite:

3152 So. Wallace St.

PARDAVIMUI PIGIAI POOL room geroj vietoj. Pardavimo priežastis — einu į kitą biznį. Parduosiu už pirmą pasiūlymą. Rezidencijos tel. Pullman 3119, Chesterfield 0909, 8940 Cottage Grove.

PARDAVIMUI SALIUNAS VISOKIŲ tautų apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas. Svarus kambariai pagyvenimui, lysis 2 metų, renda \$45.00. Atsišaukite:

4522 S. Honore St.

PARDAVIMUI VYRIŠKŲ DRAPAVIŲ, ir visokių čeverių, vyriškim, moteriškim ir vaikiškim krautuvė. Visokių tautų apgyventa vieta, bet daugumai lietuvių. Turi buti parduotas į trumpą laiką, nes savininkas išvažiuoja ant fatnos ruvoni.

J. RIDKAS,

3854 So. Halsted St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, lietuvių tautų apgyventa vieta. Biznis išdirbtas, kampanis namas. Parduosiu pigiai už pirmą teisingą pasiūlymą, priežastis parduoti turiu du biznius.

9085 Lowe Ave.,

Tel. Boulevard 0517

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ lietuvių apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas, renda pigi, kambariai praegyvenimui, priverstas parduoti greitai laiku.

4751 S. Honore St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, lietuvių tautų apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas, renda pigi, kambariai praegyvenimui, priverstas parduoti greitai laiku.

Phone Boulevard 0679,

1614 W. 46th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI nesvaiginančių gėrimų parloras. Biznis senas ir geras. Lysas 3 metams.

939 E. 75th St.

PARDAVIMUI pieno stotis, su vežimais ir visais įrengimais. Noriu parduoti greitai laiku.

2241 W. 23rd Place.

PARDAVIMUI 102 raktų koncertina, pigiai. Kreipkitės po 6 val. vak.

1008 W. 20th St.,

1-os lubos.

PARDAVIMUI ČEVERYKŲ TAISYMO ŠAPĄ. Kreipkitės:

813 W. 35th St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, lietuvių kolonijoj. Su naujais įrengimais. Biznis geras. Kreipkitės nuo 2 val. po piet iki 8 val. vak. Naujienos Box 129.

PARDAVIMUI salionas arba pusė. Gera proga norintiam pirkti tokį biznį — lietuvių ir airių apgyventa vieta. Kreipkitės:

5912 So. State St.

PARSIDUODA KRIAUCIAUS ŠAPĄ, geroj vietoj apgyventa, lietuvių ir lenkų. Renda labai pigi ir 3 rūmai del gyvenimo, ilgas lysis, vieta išdirbta. Atsišaukite po No. 1504 W. Division St.

PARDAVIMUI DELIKATESEN ir groseris, gyvuliams biznio bloke ant North Side. Up-to-date fixtures, daug stakų, nebrangi renda, cash biznis. Turi but parduota iš svarbios priežasties, \$2,250 nupirks viską; reikalaujant duosim dalinam išmokėjimui. 3163 North Clark St. netoli Belmont Ave.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, lietuvių ir kitų tautų apgyventa, biznis nuo senai išdirbtas, geri įtai smail, iec mašina, 4 kambariai praegyvenimui. Kitus dalykus patirsit ant vietos.

10611 Edbrook Ave.

PARDAVIMUI SOFT DRINK PARlor, lunch room, saldiniai, cigalai, barbernė ir knygų mainymo krautuvė. Pigi renda, ilgas lysis, 3 metų instajai, auganti apiečinkė, gyvenimui kambariai, 150 vištų. Bargas už cash.

R. M. HANEL,

6813 S. Western Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR smulkių daiktų krautuvė, gerai biznis išdirbtas per daug metų. Lietuvių ir kitų tautų apgyventa. Parduosiu už prieinamą kainą iš priežasties ligos.

Atsišaukite:

4624 W. 35th St.

PARDAVIMUI LABAI PIGIAI krautuvė saldinių, groserio, tabako ir mėsinių gėrimų. Biznis išdirbtas, randasi ant kampo, pigi renda. Neprealeiskit progos.

10501 Edbrook Ave.

Roseland, Ill.

PARDAVIMUI PIGIAI SALIUNAS, vienas, arba su namu. Biznis išdirbtas tarp lietuvių. Pigi renda, yra kambariai pagyvenimui. Priežastis parduoti — esu ne lietuvis ir turiu kitą biznį.

12046 S. Halsted St.

W. Pullman, Ill.

EXTRA BARGENAS Parduoda pusę arba visas salionas. Lietuvių ir airių apgyventa vieta. Biznis gerai išdirbtas. Pagyvenimui 4 kambariai, maudynė ir garadžiū; lysis ant 3 metų. Parduosiu prieinamą kainą.

3631 S. Union Ave.

PARDAVIMUI PIGIAI POOL room geroj vietoj. Pardavimo priežastis — einu į kitą biznį. Parduosiu už pirmą pasiūlymą. Rezidencijos tel. Pullman 3119, Chesterfield 0909, 8940 Cottage Grove.

PARDAVIMUI SALIUNAS VISOKIŲ tautų apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas. Svarus kambariai pagyvenimui, lysis 2 metų, renda \$45.00. Atsišaukite:

4522 S. Honore St.

PARDAVIMUI VYRIŠKŲ DRAPAVIŲ, ir visokių čeverių, vyriškim, moteriškim ir vaikiškim krautuvė. Visokių tautų apgyventa vieta, bet daugumai lietuvių. Turi buti parduotas į trumpą laiką, nes savininkas išvažiuoja ant fatnos ruvoni.

J. RIDKAS,

3854 So. Halsted St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, lietuvių tautų apgyventa vieta. Biznis išdirbtas, kampanis namas. Parduosiu pigiai už pirmą teisingą pasiūlymą, priežastis parduoti turiu du biznius.

9085 Lowe Ave.,

Tel. Boulevard 0517

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ lietuvių apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas, renda pigi, kambariai praegyvenimui, priverstas parduoti greitai laiku.

4751 S. Honore St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, lietuvių tautų apgyventa vieta, biznis gerai išdirbtas, renda pigi, kambariai praegyvenimui, priverstas parduoti greitai laiku.

Phone Boulevard 0679,

1614 W. 46th St.

PARDAVIMUI 4 KAMBARIŲ RAKANDAI. Parduosiu visus ant sykiu ar atskirai. Gali matyt kas vakaras nuo 6 iki 9 val. vak. subatol nuo 2 iki 9 val. vak. nedėlioj visą dieną.

2428 W. 45th Pl.,

2-os lubos prieikis.

NAMAI-ZEME

TIK

Norėjimas namo, niekuomet jo neįsigysi. Turi turēt kaip nervų, taip ir pinigų.

\$25.00 GALI PRADĖT. ČIA TAMSTOS PROGAI!

Didžiausia pasisekimas šioj šalj šandien guli real estate. Už penkių metų nuo šandien pamatysit prapertę ant South West pusės, tukstantų dolerių vertės, ka gali pirkti šandien už keletą simtų lengvais išmokėjimais. Daugelis laimingų šeimynų čia apsigyveno. Kasdien čia nauji bizniai ir rezidencijiniai namai statomi. Didžiausi zoo-ologiški daržai tik kelių minučių ėjmo. Geriausia transportacija, didžiausi bulvarai šalip prapertę, mokyklos, bažnyčios, krautuvės etc., parankiai. Tai yra geriausia vieta ant south-west pusės tamstos materijal ir valkams.

MOKEJIMAS TIK \$5.00 Į MĖNESĮ, — DIDELI 60x137 PEDAS NA-MAMS LOTAI.

Štai kur gali gaut geriausiai pirkti už savo pinigų; gaudit faktus šandien.

Adresuokit — Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 127.

PARDAVIMUI vienas iš puikiausių namų, prie 60-os ir Lafayette Ave. Naujas, 2 lubų namas, 2 pagyvenimui, 5 ir 6 kambariai, vėliausios mados įtaisymai. Savininkas mainys ant loto, grosernės arba saliono. Kreipkitės prie M. J. Kiras, Real Estate Improvement Co., 3335 S. Halsted St. Klauskit Martinkus. Tel. Yards 6894.

SAVININKŲ ATYDAI! Kas turit namą išmokėta ir norit parduoti nepaisant koks namas ir kokioj apiečinkėj buty, atsišaukit tuojau pas mus, bu bus parduotas į trumpą laiką, nes kostumeriai laukia mūsų ofise.

F. J. SZEMET & CO.,

4217 Archer Ave. Tel. Lafayette 6824

PARDAVIMUI 10 kambarių namas su trimis lotais prie 64 ir Spaulding Ave. Parduosiu pigiai Atsišaukite. Jokubas Maluškevičius. 3238 W. 64th St.

EXTRA PARDAVIMUI NAUJAS namas 2-ju pagyvenimui 5 ir 6 kambariai elektros šviesa, maudynės, aukštas cimentuotas sklepas, ir visi kiti naujos mados įtaisymai, namas randasi labai gražioj vietoj, Brighton Parke, parduoda pigiai arba išsimaino ant cottage, kur geroj vietoj.

F. J. SZEMET, 4217 Archer Ave.

230 AKERIŲ FARMĄ UŽ MIL-vaukę, Carney, Mich., puiki vieta, pusė mylios nuo miesto ir North Western geležinkelio stoties. Pušis žemės užsėta, kita pusė geros ganyklos ir miško; upelis bėga per ūkį, didelis gražus namas, didelis gražus sodas aplink stuba, didelis barnė, ir kitoniški būdinkai; didelis inventoriūras ir visokių mašinų ant ūkės vartojamų; visų metų javai ir šėnas. Pirmos klasės žemė, nėra pėskų. Parduosiu ar mainysiu ant namo. Pats savininkas. Apiečinkė, susiedai lietuviui. Už viską kartu kaina \$16,000. Kreipkitės laišku:

LEO IVANAUSKAS, Carney, Mich. Box 35,

BARGENAS Parduosiu lotas 60x212, prie cimentuotų gat. Ir du namai, po 2 flatus, po 5 kambarius. Modernisk. Dar galima pabudavoti du namus. Lietuvių kolonijoj. Kaina \$10,000. Savininkas gyvena.

8107 Vincennes Ave., 2 fl.

PARDAVIMUI DIDELIS LOTAS, 60x125 pėdas, randasi tarp 56-os ir 57-o gatvių, prie Albany Ave. Vanduo, gasas, ir gtvė. Parduosiu labai pigiai. Lietuvių kolonijoj. Savininkas gali matyt visada. C. A. Kalka, 3251 S. Lowe Ave., 3-ios lubos, užpakalis.

PESKAITYK JŲ LENGVO IR PAKI-ant \$500. 4 ir 5 kambarių muros namas. Kaina \$2,500, imokėk \$500, il-lysius kaip renda, ant Bridgeport.

2-ju pagyvenimui naujos mados muros namas 5 ir 6 kambarių prie ant vietovyno, garų aušildomas. Rendos į mėnesį \$140. Kaina \$9,500.

J. J. TAMOSIUNAS, 3234 So. Halsted St., Tel. Boulevard 8663

GARADŽIUS BARGEN. 60 automobilių tūpinantis, su bizniu arba vienas bilingas. Parduosiu arba mainysiu ant namo. Perkant nereikia daug pinigų imokėti. Randasi 1714-16 W. 95th St. Beverly Hills. Savininkas. C. P. Suromskis, 3346 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9641.

FARMŲ BARGENAS 3 geriausios farmos netoli Chicago, parduoda labai pigiai, arba išmainyti ant miesto prapertės. Kreipkitės. C. P. Suromskis & Co. 3346 S. Halsted St.

REIKALINGA BUČERNĖ 6 flatus mūrinių namas ant kampo netoli Douglas Park, parduoda labai pigiai arba mainau ant anki kokio biznio. Mažai reikia imokėti, kitus kaip renda po mėnesiui. C. P. Suromskis & Co., 3346 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9641.

PARDAVIMUI NAMAS DVIEJU aukštų 4-rių pagyvenimui su saldiniu ir visokiu smulkienu bizniu. Gera proga parduoti pigiai, priežastis parduoti, priverstas ant vietos.

2323 Auburn Ave.

NAMAS IR 2 LOTAI PARDAVIMUI ir už namą prieinama kaina. Norinti įsigyti namą, nepamirškite kreip- ties sekamui antrąs.

2308 West 47th St. Phone Lafayette 2643

PARDAVIMUI 4 kambarių namas: elektra, gasas ir maudynė, taipgi garadžiū. Prieinama kaina.

1235 S. 49th Ave., Cicero.

NAMAI-ZEME.

NORIU BIZNIO PARDAVIMUI AR MAINYMU

Ant bučernės, grosernės loto, mažo namo ar kito kokio biznio. Turiu dviejų pagyvenimui mūrinių namų po 5 ir 6 kambarius: elektra, maudynės, visur kietmedžio baigta, aukštas cimentuotas sklepas. Randasi South Side, netoli 63-os ir bulvaru, labai puiki vieta. Rendos neša \$80.00 su viršum į mėnesį. Parduosiu pigiai arba mainysiu. Kreipkitės: J. Namon, 808 W. 33rd Place, arti Halsted St. Tel. Boulevard 1550.

TURIU PARDOUTI — PINIGŲ reikia moderniška 2 aukštų muros namu su sklepu, po 5 kambarius. Kaina \$9,800—\$2,000 cash, likusius lengvais išmokėjimais.

2703 W. 47th St.

PARDAVIMUI 6 kambarių medinė cottage su dviem lotais, 1 karvė, 75 vištų. Geras bargas. Pardavimo priežastis — einu į biznį. Chas. Nocin, 5207 S. Cicero Ave., netoli Archer.

SAVININKAS PRIVERSTAS PARDUOTI puiką, 7 kambarių rezidenciją, kuri randasi prie 56-os ir Honore St. Furnas salūna su mediniu 2 automobiliams garadžiūm. Bargas greitai parduosiu už \$9,500.

FRANK